BUGÜN 12 SAHİFE

VAKIT

14 üncü Yıl No. 4618 — 16 Teşrinisani 1930 Pazar — Sayısı 5 Kuruş

ÇOCUK SAYIFALARI

"VAKIT, ın mini mini okuyucuları için tertip ettiği mecmuayi bugün iç sayıfalarımızda bulacaksınız

B. M. M. inde Dün Gece Sabaha Kadar Süren Müzakere

Fethi beyin istizah takriri Mecliste çok hararetli münakaşalara sebep oldu

Meclis sabaha kadar çalıştı

20 den fazla meb'us muhalefet liderinin son intihabattaki yolsuzluk iddiasına mukabele etti, mühim müdellel cevaplar verdiler

Dahiliye vekili
ŞÜKRÜ KAYA BEY

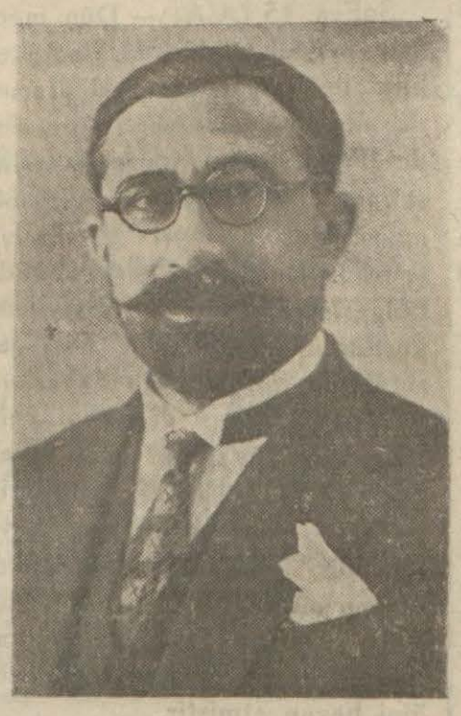

Antalya meb'usu
RASİH BEY

Mühalefet lideri
FETHİ BEY

Ankara, 15 (Vakıt) gece yarısından sonra— meclis çok kalabalıktı. Samimiyeti münevverler teşkil ediyorlardı. Süfera locasında Suriç Yeldaş, Macar sefiri vardı. Riyaset cümhur lecasında Gazi Hz. nin hemşireleri ve Afet H. bulunuyorlardı.

Intizar saat üçe çeyrek kalaya kadar devam etti. Gazi Hz. bu dakikada teşrif buyurdular. Bundan sonra vekiller ve önde Fethi B. olmak üzere S. Fırka meb'usları geldiler.

Celseyi Kâzım Pş. açtı. Fethi B. in istizah takriri okundu. Ondan sonra S. Fırka Lideri kürsüye geldi. Arada sırada durmak üzere bir saat söyledi.

Fethi B. i müteakip Vasıf B. (Izmir) güzel bir hitabe irat etti. Kısa fasılalarla alkışlandı. Çelse beşte tatil ve tekrar küşat olundu. Sırasile Balıkesir Hayreddin, Antalya Rasih, Adana Zamir, Afiyon Ali, Konya Refik beyler söz söylediler.

Bunu müteakip Şükrü Kaya B. vazin' müdellel, hitabesini irat etti. Birçok defalar alkışlandı. Eethi B. saat onda tekrar kürsüye gelerek Dahiliye vekilimize cevap verdi. Saat on ikiye yaklaşıyordu. Şükrü Kaya B. muhalefet liderine mukabele etti. Meçlis hâlâ devam etmektedir.

Gazi Hz. müzakezatı son dakikaya kadar alâka ile takip buyurmuşlardır.

Gece yarısı olmasına rağmen samiin azalmış değildi.

TAFSILÂT

Fethi B. kürsüye gelerek şunları söyled:

Muhterem arkadaşlar,

Son belediye intihabı memlekette şimdiye kadar görülmemiş bir alâka uyandırdı. günkü bu intihabatta iki fırka rekabet halinde karşı karşıya gelmiş bulunuyordu. Bütün şehir ve kasabalarda bu ana değil hiç bir intihaba iştirak etmemiş binlerce vatandaş bu defa rey vermek hakkını kullanmak için saatlarca, günlerce, sandık başına gelmek fırsatını beklediler. Vak'a bunların bir çokları, defterde "ismin yok" cevabını aldıkları için meyüs ve münfail geri döndüler. Maamafih bunu gönlerden asla fütur getirmediler. Millî hakimiyet ne olduğunu cümhuriyet sayesinde anlamış olan halk bu hakimiyetin verdiği rey hakkını bütün mümenaatlara müşküllere göğüs gererek kullanmak istiyordu. Rey sandıklarına vatandaşların bu tehalükü her hangi fırka-

[*Alt tarafı 7 inci sayfada*]

Hariciye Vekili Cenevreden dönüşte Atinaya gidecek

Tevfik Rüştü B. Fransız gazetelerine mühim beyanatta bulundu

Atine, 15 (Aneksa) — Hariciye Nezaretine gelen malûmata göre, Tevfik Rüştü B., Cenevreden avdetinde Romayı ziyaret edecek, badehu Atineye uğrayacaktır. Tevfik Rüştü B. Atinede iki gün kalacak ve Yunan ricalile mesaili umumiye ve Cenevre ile Romadaki temasları hakkında müdave'ei efkârda bulunacaktır. Tevfik Rüştü B., Yunan hükûmetinin resmen misafiri olacak ve kendisi merasimle istikbal edilecektir. Tevfik Rüştü Beyin Atineden geçmesi Mösyö Venizelosla Mösyö Mihalakopulosun Ankaraya vuku bulan ziyaretlerinin iadesi mahiyetinde değildir. İsmet Paşa ile Tevfik Rüştü B., ilk baharda bu ziyareti iade edileceklerdir.

Tevfik Rüştü B.

Hariciye Vekilimizin beyanatı

Pariste çıkan (Kotidyen) gazetesinin Cinevre muhabiri mahsusu Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey ile bir mülâkat yapmıştır. Muhabir bu mülâkatı gazetesine şu şekilde bildirmektedir:

Türkiye Cümhuriyeti Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey harpten evvelki içi dışı başka şark siyasilerini asla hatırlatmıyor. Kendisi için gayet kıymettar olan vaktinden elli dakikasını bana tahsis etti bu müddet zarfında büyük bir Amerika iş adamı karşısında bulundugum hissini duydum.

Tevfik Rüştü Bey gayet fasih bir fransızca konuşuyor. Bundan başka dünyanın en sevimli adamlarından biridir. İşte Türkiye cümhuriyetinin haricî işlerinin mukadderatına riyaset eden adam. Suallerime şu cevapları verdi:

—Bu günlerde iki siyasî recül, harpten evvelki ittifaklara müşabih bir devletler blokunun mevcudiyetini ve buna

[*Alt tarafı 8 inci sayfamızda*]

Hıkmet B. - Kenan B. davası

Davacının feragati üzerine dün sukut etti!

Hikmet B. mahkemede söz söylerken

Sabık müstantik, Bandırma ağır ceza mahkemesi reisi Hikmet B. tarafından Istanbul müddei umumisi Kenan B. aleyhine açılan 8,000 liralık tazminat davası, dün Istanbul dördüncü hukuk mahkemesinde rü'yet edilecekti. Mahkeme, Şerafettin B. in riyasetinde Burhan ve Şevki B. lerle teşekkül etmiş, Hikmet B. bizzat hazır bulunmuştu. Kenan B. i temsilen avukat sabık adliye müsteşarı Kenan Ömer B. le Sırrı ve Arif B. ler gelmişlerdir.

Tahkikat hâkimi Sakıp B., davayı salâhiyet meselesinin halli için mahkemeye sevketmişti. Hikmet B., mahkemede evvelce istidasında yazdığı şeyleri tekrar ederek Kenan B. in yanlış ihbar ve şehadeti yüzünden açıkta kaldığını, muhtelif surette mütazrarır olduğunu şöylemiş, şöyle devam etmiştir:

— Hukuk usulü muhakemeleri kanununun hâkimlerin mes'uliyet hakkındaki 573 üncü maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarında hüküm ve karardan bahsedilmektedir. Dördüncü fıkrada ise, muhakeme zabıtnamelerile kararların tağyir ve tahrifi mevzubahistir. Altıncı fıkrada ihkakı haktan istinkâftan bahistir ki bunların hiç birisinin bizim davamızla alâkası yoktur.

Netice olarak Hikmet B., davanın şahsî bir dava olduğunu, burada bakılabileceğini ileri sürmüştür. Mukabil taraf aksi noktai nazarda bulunmuş ve bu arada Kenan Ömer B., adliyeye mensup olan iki zat arasında böyle bir davanın açılmış olması muvafık olmadığını kaytetmiş, feragat temennisinde bulunmuştur. Reis de, tarafeyne davanın sulhen hallini teklif etmiş, Hikmet B. « Davamda musırrım » demiş, heyet, müzakere odasına çekilmiştir. Bu aralık Hikmet ve Kenan Ömer B. ler de odaya girmişlerdir.

Bir müddet sonra avdet etmiş, feragat vukuuna mebni davanın sükûtüne karar verildiğini bildirmiştir.

Hikmet B., bilvekâle verilen arziye üzerine davasından vazgeçtiğini söylemiştir. Diğer taraftan müddei umumi Kenan B., « Tarziye mevzubahis değildir » demiştir.

Düu geceki yangın

Dün gece saat 23 te Mercanda Muradiye sokağında yangın çıkmış bir ev yandıktan sonra söndürülmüştür.

Verılacak hedef

Baş muharririmiz Mehmet Asım beyin günderdiği bu mühim başmakale bugün 4 cü sahifemizdedir.

Aradaki fark

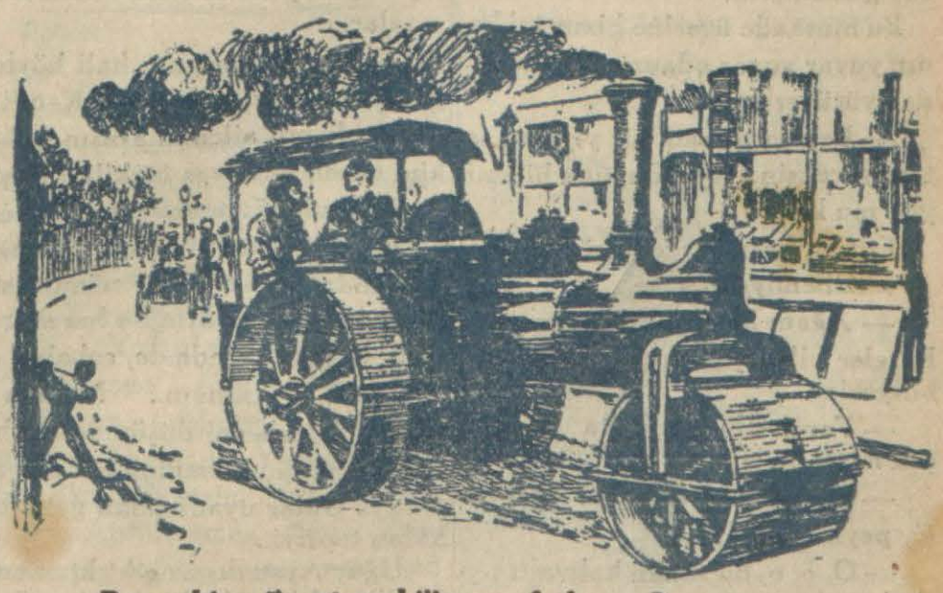

— Bu makine ile otomobilin ne farkı var?
— Bu taş çiğner, öteki insanı

Kabil olur mu?

Mekteplerden imtihanları kaldırmak fıkri için

Bizim mektep müdürlerimiz, hocalarımız ne diyorlar?

Mekteplerde imtihanların kaldırılıp kaldırılmaması hakkında açtığımız ankete devam ediyoruz:

Istanbul erkek lisesi ve ticaret mektebi muallimlerinden Nedim Mazhar B. bu mesele hakkında noktai nazarını şu suretle izah ediyor:

Imtihan üsulüne edilen hücumlar en ziyade iki noktada hülâsa edilebilir.

1 — Çocuklar imtihan için on beş gün zarfında dımağlarını yorarak edindiklerini bilkilerini bir o kadar müddet zarfında unuturlar.

2 — Insanlar için pek te gayri tabil olmayan şaşırmak keyfiyetinden bir çocuğun bir senelik hayatı neden ziyan olsun?

Senih Mazhar B.

Bihakkın şikâyet edilmek icabeden mübaleğalı imtihan sistemi için birinci iddia haklı olabilir. Lâkin memleketimiz için bunu hiçte reva görmüyorum. Çünkü ilk ve örta mekteplerimizle liselerimizde çocuklarımız yalnız mezuniyet imtihanına tabi tutulmaktadır. Bu mekteplerdeki tahsil müddetlerinde talebemiz imtihan geçirmekte değildir. Onlar sınıflarını sene zarfındaki aldıkları notlar ile tefi etmektedirler. Binaenaleyh mezuniyet imtihanlarına tabi olacakları zamana kadar ders senelerinde çalışmak itiyadını elde edebilirler (lâkin bu gayenin temamile tahakkuku için bir temenni izharinden men'i nefis edemiyeceğim. O da sınıflarda her vakit bihakkın şikâyet ettiğimiz talebe adedinin azami "30,, a tenzilidir) Demek oluyor ki bizde imtihan esasen asgari bir dereceye indirilmiştir. Artık bu imtihanların da ref'ini temenni etmek pek muzur olur. Çünkü imtihan evvela çocuklar için bir âmili sayidir. Sonra da bir âmili ahlâkî. Yarının sahibi olacaklara her hareketlerinin hesabını vermekle mükellef olduklarını hatırlatan ve bu hesap vermenin keyfiyetine kendilerini alıştıran imtihanı muhafazası lâzım gelen bir müessesedir itikadındayım.

Şaşıran çocuğun karşısındaki mümeyyiz nihayet bir muallimdir. Muallim çocuğun şaşırmasını ganimet bilen ve bu gayri müterakkıp nimetten onu derhal döndürmek suretile hemen istifade etmek istiyen bir kimse değildir.

Maamafi imtihan mehuz adalettir. Şaşıran hiç dönmez demek istemiyorum. lâkin acaba insanlar (sırf adalet) dınen şeyi yalnız imtihandamı elde edememişlerdir?

Şahadetnamesiz dahilere gelince onlar hakkında derin bir hayretle mümteziç büyük bir hayret duyarım. Lâkin yalnız dahilerden mürekkep olamıyan cemiyetler için şahadetname hiç te lüzumsuz bir şey değildir zannederim.

Fransız kabinesi itimat kazandı

Paris, 15 (A,A) — Meb'usan meclisinde borsa buhranı hakkındaki istizahlardan sonra kabine 271 reye kaşı 318 rey ile itimat reyi almıştı.

Nafıa vekâletinde

Halkın şikâyetlerini tetkik için bir komisyon teşkil edildi

Ankara, 13 — Nafıa vekâleti, halkın şirketlerden şikâyetlerini tetkike bilhassa ehemmiyet veriyor.

Bunun için alâkadarlardan mürekkep hususî bir komisyon teşkil edilmektedir.

Şikâyetlerle bizzat Vekil B. meşgul olmaktadır. Terkos mes'elesi de bu komisyonda tetkik edilecektir.

Vazgeçtiler

S. C. F. gazete çıkarmamaya karar verdi

Ankara, 15 — Serbest fırka lideri Fethi Bey, çıkması mukarrer bulunan Serbest Cümhuriyet gazetesini neşretmekten vazgeçtiğini dün gece telgrafla İstanbuldaki alâkadarlara bildirmiştir.

Halk fırkası

Ankara, 15 — Halk fırkası teşkilât encümeni dün akşam toplanarak geç vakte kadar müzakeratta bulunmuştur.

Teşkilât için vilâyetlere gidecek heyetlerin pazar günü hareket etmesi muhtemeldir.

Maarif vekilinin teftişleri

Ankara, 15 — Maarif vekili her sabah makamına gelmeden evvel Ankara civarındaki mekteplerden bir ikisini teftiş etmektedir.

Vekil Bey teftişlerinden memnundur. Bilhassa muallimlerimizin çalışkanlığını takdirle karşılamaktadır.

ziraat mütehassısları kongresi bitti

Belgrad, 14 (A.A) — Teşrinisaninin 10, 11 ve 12 sinde Belgradda toplanan ziraat mütahassısları konferansı, mesaisini bitirmiştir.

Konferans, hububat ihracatını himaye için millî müesseseler ihdasına karar vermiştir. Ittihaz edilen mukarrerat alâkadar hükûmetlerin tasdikine arzedilecektir. Konferansa Bulgar, Macar, Leh, Romanya Yugoslavya hububat ihracat enstitüleri mütahassısları iştirak eylemiştir.

G. 38 Burjede

Burget, 14 (A.A) — Bordeaux'dan gelen G-38 Alman tayyaresi buraya gelmiş olup Pazartesi günü Dessau'va gidecektir.

Bern elçimiz itimatnamesini verdi

Bern, 14 (A.A.) — Türkiye elçisi itimatnamesini takdim etmiştir.

Haricî Haberler

Cenevrede bir red bir kabul!

Harp bütçelerinin muhtelif sınıflara göre tahdidini ihzarî komisyon reddetti

Cenevre, 14. — (A,A.) Tahdidi teslihat ihzarı komisyonu her nevi harp levazımının teferruatlı cetveller mucibince ve harp bütçelerinin muhtelif sınıflara nazaran tahdidini iltizam eden teklifi 5 reye karşı 12 rey ile reddetmiştir. Komisyon, buna mumasil bir teklifi 9 reye karşı 11 reyle reddettiği gibi, bilâvasıta tahdide müteallik 3 üncü bir teklifi de 9 muvafık ve 9 muhalif ve 7 mustenkif rey ile nazarı itibare almamıştır.

Komisyon, 3 muhalif ve 6 müstenkif reye karşı 16 rey ile bütün berri harp levazımına ait olarak bütçeleri ithâl edilen tahsisatın tahdidini istilzam eyleyen bir teklifi komisyon azasından bir çoklarının muhtelif reylerde bulunmasına rağmen kabul etmiştir.

Bulgar siyaseti değiştirecek mi?

SoFya, 15 (A.A) — Dün mecliste sosyalist lideri M. Pastokufkıral ile Italyan prensesi arasında akdolunan izdivaç neticesinde Bulgaristanın hariciye siyasetinde bir değişiklik olup olmıyacağını sormuş, ve Italya sefirinin Bulgar faşistleri önünde Bulgaristanın ancak faşistlik ile kurtulabileceğine dair bazı gazetelerde intişar eden haberlere hükûmetin nazarı dikkatini celp eylemiştir. Bu süale cevap veren başvekil M. Liyapcef, gazelerin bu haberlerini tekzip için Italya sefirinin kendisine mezuniyet vermiş olduğunu söylemiş meselenin esasına gelince Bulgar kanunu esasisine riayet edileceğini beyan etmiştir.

Bulgaristanın harici siyasetinde bir tahavvül olup olmıyacağı meselesine cevap veren başvekil bu siyasetin gerek takip olunan gaye, gerekse istimâl olunan vasıtalar itibarile sulh ve muahedeler siyaseti olduğunu, ileride sulh ve muahedele siyaseti olarak kalacağını teyit etmiştir.

Madritte bir çarpışma

Madrit, 1† (A.A) — Inşa edilmekte olan bir evin inhidamı neticesinde ölen 3 amelenin defni için yapılan merasime iştirak eden inşaat ve maaden amelesi şehrin merkezine hücuma kıyam etmiştir Polis müdahale etmiş, bir müsade vukua gelmiş iki tarafau ateş olmuştur. ölen ve yaralanların miktarı meçhuldür.

Sırplar otuz macarı tevkif ettiler

Budapeşte, 14 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor: Yugoslavya polisi Szabadka şehrinde güya devleti tehdit eden bir cürme iştiraklerinden dolayi 30 macarı tevkif etmişlerdir. Bunlar meyanında Macar fırkası reisi M. Santha da bulunmaktadır. Sırp makamatı bu meseleyi fevkalâde gizli bir surette tahkik etmektedirler.

japon başvekili ölmek üzere

Tokyo, 15 (A.A.) — Kabine, M. Hamaguchi iyileşinceye kadar kabine riyaseti vekâletine imparatorunun tasvibine talikan M. Shideharanın tayinine karar vermiştir. M. Hamaguchi, geceyi rahat geçirmiştir. Doktorlar, sıhhî avaziyetini ümitsiz görmemektedir. Zabıta, M. Hamauciye taarruz eden şahsın istintakı neticesi hakkında ketum davranmaktadır. Başvekilin maruz kaldığı sui kastın başlıca sebebini Londra deniz muahedesine muhalefetten ibaret olduğu zannedilmektedir.

Bir kadın tayyareci tokyo yolunda

Changhai, 14. (A.A.) - Ingiliz kadın tayyarecisi Mistress Victor Bruce, Tokyoya gitmek üzere buraya gelmiştir.

"VAKIT„ ın tefrikası : 5

DELİ FİLOZOF

Yazan : Hüseyin Rahmi

— Ağam içeri girmeğe destur var mı?

— İçeride cin peri yok.. Desturuz girebilirsin.

Bu musaade üzerine hizmetçi kadın yuvar yuvar odanın ortasına kadar yürüyerek:

— Ben sormasam hiç yiyecek istemiyeceksin.. Aç olduğunu bilemiyon mu ki?..

Filosof hafif bir tebessümle:

— Bilemiyom Ayşe...

— Ağam kusura kalma emme... Fareler bile açlıklarını senden iyi biliyorlar.

— Fareler bu hususta benden çok hassastırlar..

— Kahve mi? Çay mı? Tereyağı, peynir reçel?..

— O, o, o, bu sabah kahvaltı tepsimiz çok zengin...

— Senin için hep dünden birer parça sakladım... Karın, kaynanan çocukların uyanırlarsa hepsini yiyip süpürüp ahan sana zırnık koymazlar.

— Şimdi dünyanın hali böyle... Bir kapış kapıştır gidiyor. Kendi evimde, kendi ailemin arasında bile kim erken kalkarsa ötekileri düşünmeden bulduğunu hemen gövdeye indiriyor.. Umumî kaparozcılığın ev içinde küçük bir nümunesi... Hakşinaslık filosoflığile hareket etmek istersen evinde de, sokakta da her yerde aç kalırsın.. Madem ki herkes diğerlerini düşünmeden bulduğunu yutmak kanunu içinde yaşıyoruz.. Onlar uyanmadan getir bakalım tepsiyi..

Uğur Ayşe dışarı çıktıktan sonra Filosof ince istihzalı tebessümile şöyle düşündü:

— Ayşenin de ötekilere tercihan bana bu ikramı neden? Bu da kaynanam gibi kır sakalıma vurulmuş olmasın.

Birkaç dakika sonra Ayşe elinde koca bir bakır tepsi ile söküldü. İçinde o saydığı yiyeceklerden hep birer parça vardı. Kadının iki tarafında iki kuyruklu yaverde beraber içeri girdiler. Küstahla, Yamyam...

Hizmetçi, efendinin önüne çektiği küçük bir masanın üzerine nevaleyi koydu.

Filosof gülerek:

— Bu hayvanları yiyeceklerime ortak mı getirdin?

— Ah ağam bu kedi ile köpeğin elinden bir yol kurtulamıyom ki. Nerede bir lokmacık yiyecek koku su alsalar hemencecik biri mırlar. Biri hırlar... Tepeme çıkayazarlar ikisinin de hiç tok olduklarını görmedim. Vebalin boynuma.. Bunların karınlarına sığdırdıklarını bir insan tıkınmaz...

Kadın ayağından terliğini çıkarıp hayvanların üzerine yürüyerek:

— Haydi baham dışarıya...

Filosof elini kaldırarak:

— Kovma... kovma içerde kalsınlar...

—Seni irahat koymazlar Efendi.. Hem de karınları aç değil ki.. Ah midene hörmetlik diyemiyorum ki.. Yamyam sabahleyin bir geme tutmuş yarısını zıkkımlanmış.. Yarısını ağzından zor alarak sokağa attım. Bazan köpek te bu ziyafete ortak oluyor onu da fare ziftlenmeğe alışkın etti gitti...

Bu kedi ile köpek oburluklarına rağmen pek te tombul değillerdi. Kadın dışarıya çıktı.

Köpek siyah beyaz karışık uzun tüylü bir kaniş, kedi kaplan postlu, yeşil gözlü bir tekir... Küstah ev içindeki mevkiini ve haddini bilmiyerek teşrifata riayetsizliği sebebile bu namı almış, Yamyam kertenkeleden, örümcekten akrebe kadar gücü yetebildiği her mahlûka diş vurmadan çekinmediği için öyle tesmiye edilmişti.

İkisi de üç dört karış bir ara ile filosofun karşısına dizilerek atılacak lokmaya intizaren birer ferme vaziyeti aldılar. Filosofun her lokmayı yutuşunda onlar da gözlerini açıp kapıyarak beraber yutkunuyorlardı. En evvel ikrama acaba hangisi konacaktı?

Filosof onlara baka baka şöyle söyleniyordu:

— Ben şimdi bu hayvanların Allahı gibiyim. Çünkü bütün insanlar göremedikleri razzaki âleme karşı hep bu pozdadırlar. Kalpler ümitte, gözler havada beklerler dururlar..

Filosof ikisinin ortasına bir lokma fırlatarak ilâve etti:

— Hanginiz atik ve kuvvetli ise o kapar... Allahın kısmeti böyledir..

Yamyam bir hamlede lokmayı yakaladı. Hasir kalan Küstah kedinin ağzına hücum etti.. Fakat Yamyam bir fırlayışta yüksek bir dolabın üstüne çıktı. Orada taarruzdan masuniyetle ağır ağır lokmasını yerken köpek, başı havada kuyruğu harekette dolabın önünde bir sağa bir sola koşarak havlıyordu.

Filosof yine müstehzi gülümseyişile.

[Bitmedi]

Bir Kasap Eski Musul Meb'uslarından Nuri Beyi öldürdü

Adliyede:

İhtilâs

"Anadolu,, sigorta şirketi veznedarının muhakemesine başlandı

"Anadolu,, sigorta şirketinde sigorta ve saire bedellerinden 11,352 lira 98 kuruş zimmetine geçirmekte maznun harik şefi ve veznedar Haydar B. in muhakemesine dün Istanbul ikinci ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Maznun mevkuftur. Davacı olan şirketi temsilen mahkemede avukat Şükûfe H., hazır bulunmuştur. Şükûfe H., şahsî iddiayı teşrih sırasında Serkis Nihat B. tarafından tanzim olunan raporda vaziyetin sarih surette tesbit edildiğini anlatmıştır.

Maznun, zimmetine herhangi bir şekilde para geçirdiği iddiasını reddetmiş, odacı Arif Ef. şahit sıfatile dinlenilmiş, muhakeme, maznun vekillerinin raporu tetkik ederek cevapları icin 22 teşrinisani saat on bire bırakılmıştır.

Komiser muavinlerinin muhakemesinde şahitler

Acıbademde Cemal isminde birisini öldürmekle maznun komiser muavini Bican ve Süleyman Ef. lerin muhakemesine dün Istanbul ağır ceca mahkemesinde devam olunmuştur.

Dünkü celsede bazı şahitler dinlenilmiştir. Şahadetlerin çoğu aleytedir.

Gelecek celsede iddianâmenin serdedilmesi muhtemeldir.

Muhtelit mahkemelerde:

Türk - İngiliz mahkemesinde üç dava

Türk - İngiliz mahkemesinde dün üç davaya bakılmıştır. Bunlardan biri İzmirde erkek lisesinin bulunduğu binanın Evangeliki rum mektebine ait olduğu iddiasında iadesi talebidir.

Azamız tarafından bunun mübadele itilâfnamesi mucibince Türkiyeye intikal ettiğini işaret edilmiş ve netice karara kalmıştır.

Davanın ikincisi iskoçya kilisesinin yahudileri tanassura memur komitasının İzmirdeki hastane mektep ve bazı binalarının iadesi etrafındaki bu yerler için tarla kaidesi tatbik edildiği için muhtelit mahkemenin bu davaya bakamıyacağı tarafımızdan müdafaa edilmiştir.

Üçüncü dava bir ermeninin Aydındaki çiftliğinin iadesi talebidir. Bu da karara talik edilmiştir.

Cemiyetlere:

İki cemiyyet bûgün idare heyetlerini seçecektir

Yorgancılar ve döşemeciler cemiyetile dabbağlar cemiyeti idare heyeti intihabatı buğün yapılacaktır.

Dün yapılmasına karar verilen müskirat âmilleri cemiyeti intihabatı ekseriyet temin edilemediğinden başka bir güne bırakılmıştır.

San'at evi piyankosu çekildi

Hilâliahmer san'at evi eşya piyankosu dün çekilmiştir. Kazanan numaralar bugün tasnif edilecektir. Hediyeler arasında çay takımları, işlemeler, mendiller, masa örtüleri vardır.

Kadın yüzünden

Musul meb'usunun öldürüldüğü yer

Iki cinayet !

Bir kasap eski Musul meb'usunu, bir kömürcü de bir ateşçiyi öldürdüler

Son iki gün içinde şehrimizde kadın yüzünden iki cinayet olmuştur. Öldürülenlerden birisi eski Musul meb'usu Nuri beydir. Vakanın tafsilatı şudur:

Nuri B. memleketimize iltica etmiş, bir zevcesi ve dört çocuğu ile Istanbulda yerleşmiştir. Tünelde Şahkulu sokağında oturmaktadır. Kendisinin Taksimde Şişli sokağında 24 numaralı bir başka evi vardır ve bu ev oda oda kiraya verilmektedir. Verilen malumata nazaran Nuri B. aylık almak için eve gittiği zamanlar bir odada oturan Zehra isminde bir kadınla tanışmıştır. Bu tanışıklık gün geçtikçe hayli ilerlemiş ve Zehra hanım Nuri beyin metresi olmuştur.

Halbuki Zehranın kasap Hacı Islâm isminde ayrıca bir dostu daha vardır. Kadın bir müddet iki tarafıda idare etmiştir. Fakat evvelki gece Nuri B. eve girerken kasap kıskançlığın verdiği tehevvürle üzerine atılmış, karanlıkta elindeki bıçağı Nuri beyin beş yerine sokmuştur. Feryada polisler yetişirken katil kaçmış, Nuri B. de biraz sonra hastanede ölmüştür. Katil dün akşama kadar yakalanmamıştır.

Ikinci cinayet

Ikinci cinayet de şudur:

Karagümrükte kömürcülük eden Hüseyin oğlu Hasanla beraber keçecilerde Acıçeşmede katran fabrikasında ateşci Rizeli Muharremi bıçakla kasığından ağır surette yaralamış ve Muharrem hastanede ölmüştür. Zabıta katil Hüseyinle oğlunu yakalamıştır. Bu facianın sebebide bir kadın meselesidir.

Vilâyette

Vali iyileşti

Bir haftadanberi rahatsız bulunan Vali Muhittin bey dün iyileşerek vazifesine gelmiştir.

Giritten gelecek muhacirler için

Giritten gelecek 250 muhacir ailenin nakli için iskân idaresince dün vapur harcirahı olarak 4000 lira verilmiştir.

Çok çocuklu amelelere verilecek mükâfat

Bazı çok çocuklu aileler vilâyete müracaat ederek yeni hıfzıssıhha kanunu ahkâmından bahisle mükâfat istemektedirler.

Vilâyet bu işle hıfzıssıhha komisyonunun meşgul olduğundan resen böyle istidalara bakılmamasını kaymakamlıklara tebliğ etmistir.

S. F. meb'usları

Son Postada çıkan resim hakkında ne diyorlar

Son Posta gazetesi geçenlerde Hamdullah Suphi Beyi Abdülmecit Efendile birlikte gösteren bir gurup resmi neşretmiş ve bir bakıma bununla ve yazdığı yazı ile Hamdullah Beyin cümhuriyetçiliğinden âdeta şüphe göstermişti, hayli neşriyatı mucip olan bu mesele üzerinde Serbest Fırka erkânından meb'us ve şair Mehmet Emin B. ile Agaoğlu Ahmet B. gazetelere mektup göndermişlerdir. Mehmet Emin B. mektubunda "Abdülmecit Ef. ile görüşen yalnız Hamdullah Suphi değil, bugün milletimin huzurunda kaydediyorum ki, ben de varım" dedikten sonra nasıl ve niçin görüştüğünü izah etmekte "o zaman hükümdarlığa namzet sayılan Mecit Efendiye vatan ve millet için hayırlı bir ruh nefhine çalışmak vazifemdi, eğer bunlar bir cürümse, ben de mücrimim. Adını Hamdullahın adının yanına yazıyorum. Millî şereflere dokunmak istiyenlere diyorum ki: alnında bir leke olacağına, baş hiç olmasın diyenlere dokunmasınlar" demektedir.

Agaoğlu Ahmet Beye gelince mektubuna "Maziyi inkâr etmek istikbali düşünmemek olur" diye başladıktan sonra "Türklerin yasadıkları muhtelif devirlerde o devirleri ifade eden prensipler etrafında toplandıklarını, bundan dolayı zem ve tahtiemir hem abes hem gayri makul bulunduğunu, hiç kimsenin meşrutiyet devrinde hayalinde bile olmıyan cümhuriyet devrini düşünmedi; veliahtlere halifeleri hürmet gösterdi diye tahtie edilemiyeceğini söylemektedir.

Küçük haberler

* HUKUKU İDARE KONGRESİ — Madritte toplanan beynelmilel hukuku idare kongresine iştirak etmiş olan murahhasımız darülfünun müderrislerinden Muslihittin Adil Bey kongrenin mesaisi hakkında şu izahatı vermiştir.

"— Mart kongresine 17 devlet iştirak etmiştir. Kongrenin teklif ettiği meselelerin başlıcaları şunlardır:

Büyük şehirlerin idaresi için belediyelere verilecek muhtariyet, nezaretlerin faaliyet tarzları, tevsii mezuniyet idarî hizmetlerde ihtisas, parlâmentarizmin ıslahı, kırtasiyenin tahdidi, idarî davalar, devlet şuraları, mahkemelerin istiklâli, halkın hukuku ve demokrasi beynelmilel idare uzuvları, memur hayatı ve tekâmülü, idare ve kumanda vahdeti, kadınların devlet hizmetine iştiraki hadleri ve tarzları, içtimaî muavenet müesseseleri, sınaî mülkiyetin himayesi tarzları.

Bu muhtelif mes'eleler hakkında ittihaz edilmiş olan kararları evvelemirde hükûmete arzetmek mecburiyetindeyim.,,

* ÂLİ KARAR HEYETİ — Dahiliye müsteşarı âli karar heyetinin muvakkaten ihyası hakkında ortaya atılan haberin asılsız olduğunu söylemiştir.

* TAYYARE PİYANGOSUNDA AMORTİ ÇOĞALTILIYOR. — Tayyare piyango müdürlüğü onuncu tertip tayyare piyangosu için yeni bir plân hazırlamağa başlamıştır. Yeni tertip şimdiki tertipten çok daha farklı olacaktır. Amortiler biraz daha tezyit edilecek, üçüncü keşidelerde de altıncı keşidede olduğu gibi büyük ikramiyeler, mükâfatlar amortiler bulunacaktır. Keşide daha otomatik bir hale ifrağ edilecektir. Biletler gene 60 bindir.

* YENİ KAZANÇ KANUNU HAZIRLANACAK — Kânunusani iptidasında toplanacak olan maliye müfetişleri kongresinde yeni bir kazanç vergisi kanunu hazırlanacaktır.

* GAYRİ MÜBADİLLERİN ALACAĞI PARA — Ankarada bulunan gayri mübadil cemiyeti reisleri para tevziatini takip ile meşguldürler. Reisi sani Celâl B. Hariciye hukuk müşavirliği projesini tetkik ederken bazı noktalarda ilişmiş ve tefsire muhtaç görmüştür. Maahaza evrakı maliye vekâletine sevketti. Maliye bu paranın tevziine karar verdi. Tevziat pek yakında başlıyacaktır.,, demiştir.

Yanlışlık mı var?

Defterdar Şefik B.

Defterdar Şefik B.

Hakkında lüzumu muhakeme kararı verilmesine sebep görmüyor

Dünkü refiklerimizden biri Istanbul defterdarı Şefik B. hakkında Şurayi devletçe lüzumu muhakeme kararı verildiğini yazıyordu.

Dün kendisile görüştüğümüz Şefik B. böyle bir mesele ve karardan haberdar olmadığını söyliyerek şu izahatı verdi:

— Benim hakkımda cereyan etmiş bir tahkikat yoktur. Yalnız bir müddet evvel polis beşinci şubede bir ihtilâs yapılmış ve mürakabe itibarile mütalâam alınmıştı. Şurayı devlet sonra bundan bile ademi muhakememize karar verdi.,,

Silâh kaçakçılığı

Tahkikat adliyede ve gümrükte devam ediyor.

Silâh kaçakçılığı meselesinden dolayı tevkif edilen Mehmet Edip efendinin ikinci müstantiklik tarafından kefalete rapten tahliye edildiğini yazmıştık.

Müsrantiklik tahkikata devam etmektedir. Yeniden tevkif edilen kimse yoktur. Diğer taraftan gümrük başmüdürlüğü kaçakçılığın evvelcede yapılmış olması ihtimalini düşünerek bir senedenberi memleketimize ithal edilen silâhların beyannama, ordino gibi evrakını teşkil edilen bir komisyon marifetile tetkik ettirmektedir.

Sis ve hava

Vapurlar dün sabah ta intizamsız işledi

Dün sabah gene şehir ve liman üstünü kesif bir sis tabakası kaplamıştı.

Bu yüzden yakın sahiller arasındaki vapur seferelri intizamını kaybetmiştir. Sis saat dokuzdan itibaren dağılmıya başlamış ve hava açmıştır. Kandilli rasatanesinin verdiği malûmata göre hava bugün de açık olacak rüzgâr mütehavvil istikametlerden esecektir. Dün harareti azamî 15 asgarî 6 derece idi.

Sefaretlerde:

Macar sefiri memleketine gidiyor

Macaristan sefiri M. Tahi birkaç güne kadar Ankaradan gelerek Budapeşteye gidecektir.

Poliste:

Bir genç kızın teessürü

Unkapanında Salihpaşa caddesinde oturan Mükerrem isminde bir kız annesinin bir Ermeni ile evlenmesinden müteessir olarak tendirdiyot içmiş ve hastaneye yatırılmıştır.

Kumar Oynarken Yakalananlar

Taksimde Çukur Sokakta Süleymanın işlettiği kahvenin üzerindeki odada Yorgi, Münir, Haydar, Hüseyin, Ali, Onnik, Sami, Aptülmümin, Nezir, Mustafa, piç Ağop kumar oynarken cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır.

Ticaret odasında

Fabrikalar mallarının üzerine marka ve etiket kovacaklar

Bir kısım mensucat ve trikotaj fabrikatörlerinden müteşekkil bulunan mensucat komisyonu dün ticaret odasında toplanmıştır.

Komisyonun bu içtimaında verilen kararlara göre bundan sonra her fabrika mamulatı üzerine elameti farikasını, malların pamuk, sun'i ipek veya yünle karışık pamuktan yapılıp yapılmadığını gösteren etiketler koymağa mecbur tutulacaktır.

Sakat mallara da "stok» markası vurulacaktır.

Mensucat fabrikaları bugün toplanacaklar

Trikotaj ve mensucat fabrikatörleri bugün Milli Sanayi Birliğinde toplanarak mallarımızı satmak üzere Suriye ve Mısırda tesis edilecek acentelikler masarifine fabrikaların iştirak hisselerini tesbit edeceklerdir.

Tetkik edilen bir şikâyet ve verilen karar

Gümrük umum müdürlüğü memleketimizde yapıldığı zannını vermek için bililtizam Türk isimlerine benzer markalar ve etiketler altında bulunan ecnebi mallarının memleketimize ithalini menetmişti.

Ticaret odası bu malları getiren cüccarların odaya vaki olan şikâyetlerini tetkik ettikten sonra bir karar vermeği salâhiyeti haricinde görmüş ve müracaatcılara bu yolda cevap vermiştir.

Ihracatımız artıyor

Son bir iki gün içinde şehrimizden ecnebi memleketlere 129 çuval buğday, 715 çuval ceviz içi, 307 çuval fındık içi, 25 çuval kuş yemi ve 734 çuval un ihraç edilmiştir.

Un ihracatımız günden güne ziyadeleşmektedir.

Belediyede:

Adalara su!

Maltepede Rıza Paşa çifliğinde bulunan suyun Adalara isalesi için tetkikata başlanmıştır.

Hamit ve Ziya Beyler bugün gelecekler

Belediye reis muavini Hamit ve Nafia vekâleti müsteşarlığına tayin edileceğinden bahsedilen belediye fen hey'eti müdürü Ziya beylerin bugün şehrimize gelecekleri tahmin edilmektedir.

Defterdarlıkta

Yeni tahrir hazırlıkları bitti

Fatihten başlıyacak olan tahriri musakkafat için bütün hazırlıklar ikmal edilmiştir. Bu iş için teşekkül eden komisyon azasından Nafiz B. de dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Metruk evler hakkında bir ihbar

Metruk mallar müdürlüğüne dün şehirde mühim bazı metruk evler olduğu ihbar edilmiştir.

Idare tetkikata başlamıştır.

Veliaht değil

Japon imperatorunun kardeşi geliyor

Bir telgraf haberi Japen veliahdının yakında Ankaraya geleceğini bildiriyordu. Tahkikimize göre gelecek olan zat veliaht değil eski Mikadonun üçüncü oğlu ve şimdiki imperatorun kardeşidir. Bugünlerde şehrimize gelecek ve Ankaraya gidecektir.

VAKIT

Varılacak hedef

Cenevre, 11 teşrinisani [Başmuharririmizden] — Cenevre tahdidi teslihat ihzarı konferansında ara sıra Türk murahhas heyetinin de müzakerata müdahaleleri oluyor. Bundan sonra da olacaktır, ve bazen çok esaslı meselelere temas edilecektir. Bu konferansta türkler tarafından söylenllen sözlerin manâ ve mâhiyetini, Türk murahhas heyetinin konferansta mevcut muhtelif fikir ve prensip cereyanları arasındaki vaziyetini tesbit edebilmek için tahdidi teslihat hususundaki türk noktai nazarının esasını daima hatırda tutmak lâzımdır.

Türk noktai nazarının esası nedir? Bu esas "müsavat,, kelimesile ifade edilebilir. Evet, devletler arasında tahdidi teslihat noktasından müsavat.

Türk noktai nazarı iptida konferansa uzun bir izahname ile bildirildiği zaman Cenevre mahafilinde hayrete benzer bir talâkki uyanmıştı. Bunun sebebi türk noktai nazarının tamamen yeni işidilmiş bir şey olması idi. Birden bire anlaşılmış bulunması idi. Bu noktai nazar tatbikatta tahakkuku imkânsız bir hayal gibi görünmüştü. Fakat bilâhara türk murahhas heyeti cereyan eden müzakerat esnasında kendi noktai nazarının tatbiki şekillerini hadiselerle izah ettikçe yavaş yavaş konferansta lehimize bir temayül başlamıştır.

Evelâ tatbikatta yeri olmayan bir hayal gibi görünen sözlerin bilâkis çok ameli, temamen mantıkî ayni zamanda konferansta birbirlerile çarpışan muhtelif fikirlerin, nazariyelerin en mutedili ve mutavassıtı olduğunu taktir yolunda bir cereyan hasıl olmuştur.

Fransa gibi bazı devletler konferansta teslihatı tahdit kararı verilirken her devletin kendi hususi teşekkülü, ayrı coğrafi vaziyeti, milli mudafaa noktasından başka başka ihtiyaçları bulunduğunu, binaenaleyh her devlete verilecek silah miktarile o devletin hususi vaziyet ve ihtiyacı arasında bir münasebet bulunması lâzım geldiğini ileriye sürüyor.

Bu noktai nazar zahiren çok mantıkıdır. Hakikatta öyle değildir. Çünkü muhtelif devletler arasında silâh miktarı noktasından farklı muamele yapmak esası kabul edilince artık taktire taalluk eden bu yolda âdilane kararlara varmak mümkün olamaz. Bu kararlarla devletlerin ekseriyeti memnun edilemez. Milletler arasında hakiki bir terki teslihat gayesine bu yoldan gidilemez. Binaenaleyh bu tarzda ileriye sürülen nazariye tahdidi teslihat noktasından tefrit vaziyetidir. Hakikatta hiç bir şey yapmamak demektir.

Bu nazariyeye karşı konferansta tamamen maküs addedilebilecek fikirlerin serdedildiği de olmuştur.

Devletler arasında teslihatın tamamen ilgası fikri bu cümledendir. Fakat bu nazariyede tefri de karşı ifrat yaziyetinden başka bir şey değildir. Diğer muhtelif fikirlerse bu iki taraftan birine biraz daha yakın, yahut biraz daha uzak şeylerden ibarettir.

Türk noktai nazarına gelince, bu, birbirlerine zıt olan cereyanlar arasında en vasatî bir hat üzerinde bulunmaktadır. Meşhur bir söz vardır. En mükemmel, mükemmelin düşmanidır, derler. Binaenaleyh bugün için ancak nazari bir sahada düşünülebilen en mükemmel bir terki teslihatı tahakkuk ettirmek arzusunda bulunmak gülünç bir safderunluk olur. Billhassa siyasiyat âleminde ilk hedefler daima ameli ve kabili istihsal olmak lâzımdır. Onun için Türk murahhas heyeti taleplerini derecelere ayırmıştır. İlk merhalede istediği şey bir kere beynelmilel teslihat musabakasını durdurmakla beraber her devletin tahdidi teslihata doğru ciddi ve samimi bir adım atmasıdır. Teslihat musabakasının durması ve terki teslihata doğru her devletin bir adım atması bugün için kâfi bir muvaffakiyettir. Fakat thdidi teslihat konferansının gayesi olamaz.

Asıl gaye teslihat noktasından bütün devletler arasında müsavat temin etmek olmalıdır. İtalyanın Fransaya karşı teslihatta müsavat istemekte çok haklı olduğu şüphesizdir.

Eğer İtalyanın Fransaya karşı serdettiği talep yalnız iki devlet arasında kalmaz da beynelmilel bir kaide olarak kabul edilirse Türkiyenin terki teslihattan beklediği ideal bütün milletlere maledilmiş olur.

Bilfarz Versay muahedesini hazırlayan devletler Almanya için yüzbin asker kabul etmişlerdir. Hakikî bir terki teslihat olmak için bir gün Fransanın da ve diğer büyük, küçük bütün cihan devletlerinin de böyle muayyen bir miktar üzerinden teslihatlarını tahdide razı olmaları icabeder.

Madamki tahdidi teslihattan maksat devletler arasında hakikî bir sulh tesis etmektir. Büyük ve küçük bütün devletlerin muayyen ve azamî bir miktar üzerinden silâhlarını tahdide razı oldukları gün milletler arasında hakikî bir emniyet derhal teessüs etmiş olur. Artık hiçbir devlet diğer bir devletin bir gün kendisine tecavüz etmesi ihtimalini zihnine bile getirmez.

Şu kadar var ki böyle bir idealin birkaç sene içinde tahakkuk edebilmesi imkânsızdır. Onun için Türkiye bu büyük ideale doğru her milletin tedricen her sene biraz daha yaklaşarak bir gün muayyen bir noktada ve birbirlerine tamamen müsavi bir vaziyette elele vermeleri için icabeden on, on beş, yirmi senelik bir müddeti tayin hakkını umumî terk ve tahdidi teslihat konferansına bırakacaktır.

Konferans bu yolda bir karar verdiği ve bütün devletler meselâ yirmi sene içinde terki teslihat noktasından bugün aralarında mevcut olan müsavatsızlıkları kaldırmak kararine iştirak ettikleri gün beynelmilel hakikî bir terki teslihat hedefi tahakkuk etmiş olacaktır.

Memet Asım

Hikâye

Pembeden Siyaha !..

Fransızcadan :

Kadıncağız başını eğdi, genç, kıvrak kızının fıkırdıyan çevik ve cevval bacalarına hüzünle baktı. Onun on sekizine girdiğini de ancak o zaman hatırladı.

Genç anne, şöhreti etrafa yayılmış, verem mütehassısı bir doktordu. Müşterisi çoktu ve para sıkıntısı yoktu. On sene evvel dul kalınca gönlünde tatlı bir kederle kitapları arasına gömülmüştü. Dişi ruhlardan umulmaz bir gayret ve sebatla kendisini ilim, fenne verdi.

Yıllar geçiyor, şöhreti büyüyor, mad dî refah bir sel gibi etrafını sarıyordu. Çocuğu ile az meşgul olabiliyordu. Saz benizli bir bebek olarak bildiği yavrusunun böyle birden bire yetişmesi, serpilmiş bir genç kız olarak ve bu kadar feci şartlar arasında karşısına çıkabileceğini hiç aklına getirmemişti.

İki senedenberi genç, güzel bir hastası vardı. Bu delikanlı kendi sayfiye komşusu idi. Çocukluğunu pek iyi hatırladı, onun pembe yanaklarını, taşkın, sıhhatli bir genç kız iken nasıl okşadığını, nasıl sıkıştırdığını unutmamıştı.

İşte o, doktor olup çıktıktan sonra bu çocuk hastalanmış ve ilerlemiş bir veremle karşısına gelmişti. Belki, delikanlının güzelliği, mahzun ve şiirli manzarası, belki de çocukluk hatıraları doktoru bu yeni hastasına bütün takyidi, bütün gayretile bağlamıştı. Haftalarca veremin korkunç tırnaklarile boğuştu. O, hastasına sarıldıkça, verem şidetini arttırmış ve uzun bir mücadeleden sonra nihayet zafer doktorda kalmıştı. Elmacık kemiklerini belirten zaiflik yavaş yavaş pembe bir dolgunluğa, sönük bakışlar ateşli nazarlara yerini bırakmıştı.

Genç hasta, kendisini ölümden kurtaran genç ve güzel doktora bir alih nazarile bakıyor, hürmet duyuyordu. Böylece seneler geçti. Aralarındaki muhabbet arttı eksilmedi. Yalnız kadının düşüncesile delikanlının fikri tamamile ayrı kutuplara mensup şeylerdi. Doktor kurtulan hastasının kendisine minnettarlığından ziyade aşkla bağlanmasını bekliyor, delikanlı, sessiz bir hürmetle onu bir şefkat meleği şeklinde görüyordu.

Bu müddet zarfında madamın kızı büyümüş, gençle oynamağa başlamıştı. Hele iki sene evvel, kızın göğsünde kadınlık tomurcukları, yeni bir bahane ile her taraf çabucak büyüyüp inkişaf ederken aralarındaki oyunlara daha ince bir mana da karışmıştı. Anne, bütün bu işlerin farkında olmıyacak kadar ilimle, mikroskopla ve daha ziyade nefsine itimat ile meşguldü. Etrafında kendi güzelliğinin en tatlı çizgilerini başlıyan bir baharla süsliyen yeni bir rakibenin dolaştığından haberi yoktu. O, hâlâ genç hastasının aşkından emindi ve bir gün nasıl olsa dizlerine kapanacağından şüphe etmiyordu.

İşte bu yaz sabahı, çiçek kokularile dolu baygın havada kızının söyledikleri bu sebeple onu o kadar sarsmış, şaşırtmıştı. Çünkü henüz bebek farzettiği kızı ona:

— Biliyor musun, anneciğim, demişti, bugün Hanri gelip beni sizden istiyecek. Benim muvafakatim için istimhale lüzum yok.

Genç kadın, bunu işitince, evvelâ inanamadı, sonra kekeliyerek:

— Hangi Hanri! Ne istemesi?..

Diye sormuştu.

— Hanri, anneciğim, bizim Hanri!

— İyi ama, sen daha çocuksun.

— Çocuk mu... Ne münasebet anneciğim. On sekizinde kızlara artık çocuk demiyorlar:

— Siz buna ne vakittenberi karar verdiniz? Hele ne zaman başladınız?

— İki sene kadar oluyor, anneciğim.

— Ya!...

Genç kız annesinin sesindeki inkisara şaşmış gibi:

— Biz siz biliyirsunuz, sanıyorduk.

Dedi. Fakat annesinin yüzünü sararmış görünce o da kızardı ve uzaklaştı.

Doktor, kendi içinde açılan yaranın derinliğini ölçer gibi bir müddet öyle durdu. Sonra dizlerinden dökülen fistanına baktı. Ne açık, ne alacalı, ne genç işi renklerle donanmıştı. Dantelleri, garnitürleri bir ilim adamına değil ancak; bir yeni geline yakışacağını görüp utandı. İçinde yeis, hicap, gayz el ele vermiş dört nal sürüp gidiyordu.

O zaman geçen zamanları bir sinema şeridi gibi zihninden tekrar geçirdi. Evvelden mana verilememiş bir takım manzaraların nekadar sarih ilduğunu anladı. Kalktı. Yavaş yavaş kumların şikâyetli çıtırtılarını dinliye dinliye villâya doğru yürüdü.

İlk işi aynaya gitmek orada yüzünü, boynunu, kollarını göğsünü usta bir göz le tetkik etmek oldu. Gerçi o da daha gençti hâdâ güzeldi? Fakat.... fakat bahara mahsus o parıltıdan artık hiç eser kalmamıştı. Bu yoklukla kızının rakibesi olmak hafifliğinden utandı. Üstündeki elbiseyi yavaş, yavaş çıkardı, eski, siyah bir matem elbisesi bulup giydi. Bu kıyafet, hem onun ağırbaşlılığını, hem kaynanalık matemine daha yakışacaktı. Öyle giyindi ve gelecek olan damadını beklemeğe başladı...

* * *

Kızıl Gömlek

YAZAN : *Ömer Rıza* — 61 —

Mekkedc büyük bir nümayiş

— Bize acıyınız efendim! bize yürü! diyen olsaydı, biz durmazdık. Fakat ne yapalım? Önümüze geçen olmadı. Biz de hadisata başımızı eğdik...

— Söyle Ubeyt, yeni hükûmet nasıl kuruldu?..

— Aliye biat ettik, efendim...

— Sonra.. Caniler yakalandı mı?

— Hayır!

— Niçin?..

— Çünkü onlar hâlâ şehire hâkim...

— Caniler mi şehire hâkim?...

— Evet.

— O halde Ali ne yapıyor?..

— Henüz bir şey yapamadı. Biz onun iş başına geçmesinden bir iki gün sonra hareket ettik...

— Talha ile Zübeyr ve sair zevat ne yaptılar...

— Evlerine çekildiler. Biri de vaziyetten memnun değil.

— Siz bana kapıdaki muhafızları çağırınız!

Ubeyt, dışarı çıktı ve muhafızları çağırdı. Hazreti Ayşe emretti:

— Kafile derhal hazırlansın, Medineye gitmiyoruz. (Mekke) ye dönüyoruz.

— Baş üstüne efendim!

İki muhafız dışarı çıktılar ve kafileyi hazırlamak işile meşgul oldular.

Hazreti Ayşe, Ubeyde bakarak söze devam etti:

— Madem ki Medinede bağiler ve müfsitler vardır. Oraya dönmek caiz değildir. Oraya ancak, oradaki caniler le döğüşmek için gidilir. Değil mi, Ubeyt?...

— Tabii efendim, fakat size şunu da söylemek isterim. Bağiler, Hazreti Osmanı öldürmek isterken sizin de Hazreti Osman aleyhinde olduğunuzu söylüyorlardı. Sizin de Hazreti Osmanın katline hüküm verdiğinizi iddia ediyorlardı.

— Benim mi?

— Evet!..

— Medine halkı içinde bunu söyliyen bir kimse var mı?..

— Hayır, bunu söyliyenler müfsitlerdir..

—Benim verdiğim bir hükmü, bir fetvayı Medine halkından evvel, hariçtekiler nasıl duyarlar?..

— Gûya siz onlara yaşmışsınız..

— Siz buna inandınız mı?..

— Nasıl inanırız efendim, ben yalnız size duyduklarımı anlatmak istedim.

— Demek bu müfsitler devlet reisini öldürmekle iktifa etmiyerek herkes hakkında iftiralar da uyduruyorlar..

Biriniz çıkıp ta Ayşenin yazdığı mektupları gösteriniz, demedi mi?

— Hayır, efendim, herkesin maneviyeti bozulmuş ve kırılmıştı. Birimiz de doğru dürüst düşünemiyordu. Onun için bir şey tahkik edememiş, bir şeyi derinden derine anlamağa vakit bulamamıştık.

— O halde sen Medineye dön, benim tekrar (Mekke) ye avdet ettiğimi haber ver. Bizi sevenler ve bağilerden uzaklaşmak istemiyenler bize iltihak etsinler. Hepimiz bu fesat ile uğraşmalıyız, onun için bir ıslah hareketine başlamak zaruridir.

Ubeyt, müminlerin validesini hürmet le selâmlıyarak geri döndü. Çadırdan çıktı.

Leylâ ile ihtiyar kadın bütün bu mahavereyi dinlemişlerdi. Bilhassa Leylâ, Hazreti Ayşenin katiller aleyhinde söylediği sözlerden titremişti. Çünkü Mehmet te onlarla beraber hareket ediyor gibi görünmekte idi. Osmanı öldürmek için onun odasına ilk giren onun sakalına yapışan o idi. Leylâ, az kaldı, bunları ağzından kaçıracaktı. Fakat bunlar Hazreti Ayşeye söylenmiş olsa, onun Mehmet aleyhinde de şiddetli sözler söyliyeceği muhakkaktı. Onun için Leylâ susmayı tercih etti.

Kafile hazırlanmıştı. Hazreti Ayşe Leylâyı yanına davet etti ve kendi taht revanına binmseini istedi.

Leylâ, onun emrine münkat oldu. İkisi de beraber hareket ettiler. Esasen (Mekke) pek yakında idi. Hazreti Ayşenin ansızın avdeti, derin bir merak uyandırmıştı. Herkes onu karşılamağa çıkmış, kafile büyük bir kalabalıkla muhat olarak mukaddes şehire girmişti. Ayşe, doğrudan doğruya Kâbeye doğru ilerliyerek orada inmiş, onun civarında oturmuş, onun Medineye hareket etmiş iken geri dönmesinin sırlarını anlıyamayan (Mekke) valisi Useyt oğlu, onun tarafından kabul olunmak için müsaade istemişti. (Mekke) nin bütün eşrafı, bütün ricali, bütün ekâbiri valiye refakat eidyorlardı. Hazreti Ayşe bunların hepsini kabul etmiş, onlar daha onu selâmlamak ve onun avdetinden memnuniyetlerini beyan etmekle meşgul iken o ayağa kalkmış, herkes onun söz söyliyeceğini anlıyarak susmuştu. Osmanın Medinede öldürüldüğü haberi (Mekke) ye varmış bulunuyrdu. Ayşe şu nutku irat etti:

— Ey nas! şehirlerin ayak takımı ile baldırı çıplakları toplanarak Osmanın gençleri vali olarak tayin ettiğini beha ne ettiler ve onu katlettiler. Halbuki ondan evvelkiler de ayni şekilde hareket etmişlerdi. Bu zalimlerin bir takım behaneler aha ileri sürmüşlerdi. Osman, bunların bütün arzularına mütabeat etmiş onların bütün dileklerini yerine getirmiş, onlara aleyhinde hareket için bir behane bırakmamış. Buna rağmen bunlar yalnız fenalık etmek için hareket ederek mukaddes ayda, mukaddes şehirde mukaddes tanınması lâzımgelen kanı dökmüşler, mukaddes malları yağma etmişlerdir. Yemin ederim ki Osmanın bir tırnağı bütün bu adamlarla onlara benziyenlerin hepsinden kıymetlidir. Bunlar Hazreti Osmana karşı ileri sürdükleri hakikaten kusur olsa, Osman, saf bir altın gibi o kusurların içinden ter temiz çıkardı".

(Bitmedi)

Gelişi Güzel

Dahî dilenci

Dünyada küçük, büyük; muhterem, sefil birçok meslekler ve bu mesleklerin hepsinin kendine mahsus dâhileri vardır.

Meselâ soba ve tulumba tamirciliği alelâde bir meslek olduğu halde o sanattan bir gün bir Con Ahmet çıkar ki dâhidir.

Öteki meslekler de öyle. Fakat bunlardan uzun uzadıya bahsetmek fazla.

Dün bir dahiye tesadüf ettik ki bu adam mümkün değil, birden bire tasavvur edemiyeceğimiz bir mesleğe mensuptur ve şüphesiz, halkın psikolojisine Autullah Cevdet Beyfendiden ziyade vâkıftır.

Bu dahi bir dilencidir. Kendisine köprü üzerinde rasgeldik. Belediyenin himmetsizliği yüzünden köprü üstünde birçok dilencilere tesadüf etmek, gerçi kabildir. Fakat, bu gördüğümüz dilenci, onlardan büsbütün farklı idi.

Çünkü, biliyor musunuz nerede durup dileniyor? tam bir zaman evvel köprü tahsildarlarının durup para topladığı yerde.

Birçoklarımızda hâlâ oraya gelince elimizi cebimize atıp kuruş çıkarmak itiyadı var. Şu halde İstanbulun en faal el açılacak yeri orasıdır.

İşte bu dâhi dilenci bu mühim noktada durarak elini açmıştı. Ben o adamın yerinde olsam bir de eski tahsildar gömleği uydurur ve hasılatı on misli fazlasına çıkarırdım. *Toplu İğne*

İşaretler

Tiraj düşünce!

Satış düştü, makine yavaşladı, halkın cebinden tiraj keşkülüne akan çeyrekler azaldı.

Haydi muharirler, haydi muhbirler arayın, tarayın nereden bulursanız bulunuz, etrafı kulaçan ediniz bulamazsanız icat ediniz.

İskandal tatlı, tatlı okunur. Dedi kodu şeker, parayı cepten çeker. El çabukluğu marifet... Haydi...

* * *

Bu sözler gazetenin elinde öyle yıprandı, öyle yıprandı ki, artık iskandal da tutmıyor: Siyasî kuvvetlere sövmekte sökmüyor. Karı koca âşık hikâyeleri vız geliyor.. Düşüyor, düşüyor, mütemadiyen düşüyor... Rengi attı, mürekkebi soldu, sütunları karıştı.. Sarsaklaştı.. dedi kodudan iskandaldan, rezaletten, daha kuvvetli bir şırınga lâzım..

Kafalar işledi. Üç gündür iskandal bana edepli, terbiyeli bir şey gibi gözükmeğe başladı. Dedi kodu mahap bir insan gibi gözümün önünden geçiyor. Neler yazılmadı. Neler...

Bütün vilâyetin ailelerine sataşıldı. Bütün vilâyet halkının kadınlarına tecavüz ediliyor. Polisler vasıtasile kapılar çalınıyor diye yazıldı. İnen tiraj kanatları yükselmedi. Yüksek kaldırım da gizli, gizli satılan açık kartlara benziyen seri, seri resimler basıldı... Keşkül yine boş kaldı.

Taarruz daha büyük çapta başladı. Bu defaki müphem bir muhbiri sadıkın dilile anlatılıyor. Keşkül uzanıyor. Ey ahali atın, atın beşer, beşer atın.. Bakın size neler söyliyeceğiz?

Açıyorsunuz. Sahife sahife tafsilât sütun sütun isim..

Filânca hanım filânı sevmiş, sevişmiş, ve saire ve saire...

Bütün bu yazılardan anlıyoruz ki, Türk inkılâbının en temiz askeri olan hocaları zamparaların birer kapatmasıdır.. Ve, valiler, âmirler, hudutsuz kümeslerde yegâne horozlardır...

Eh artık bu kadarı ayıptır demiyeceğiz. Çünkü bu yazı karşısında dahi yıp bile namuslu kalır.

Kazanmak için inkılâba sövdüler tutturamadılar. İnkılâpçıya sövdüler tutturamadılar. Irza namusa tecavüz ettiler tutturamadılar. Maamafih kazanmak için onlara daha bir hayli meslekler vardır. Her halde onlarda muvaffak olurlar.

S. E.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan:

Bir deynin temini istifası zımmında mahcuz ve bu kere ikinci arttırma usulile paraya çevrilmesine karar verilen muhtelifülcins 15 adet müstamel halı seccade teşrinisaninin 19 uncu çarşamba günü saat 14 de Çarşıyikebir Sandal bedesteninde satılacağı ilân olunur.

Üzerinde 30,000,000 liralık mücevher taşıyan adam

Patyala mihracesinin inci gerdanlığı 10,000,000 lira kıymetindedir

Ingiliz gazeteleri bir konferans münasebetile Londrada toplanan mihracelerin servetlerini anlata anlata bitiremiyorlar

Yuvarlak masa konferansına iştirak için Londraya giden Hint mihracelerinden bir kaçı

Londrada toplanan yuvarlak masa konferansına Hindistan mihracelerinden birkaçı da davet edilmiştir. Londra gazetelerinden biri, bu münasebetle bu misafirlerin ne kadar servet sahibi olduklarını anlatmaktadır.

Meselâ Hindistan mihracelerinden olan ve Hindistandan gelen, murahhasların başındaki Patyala mihracesi bir milyon İngiliz lirası kıymetinde olan inci gerdanlığına malik yegâne adamdır. Onun elmasları, yakutları, zümrütleri ise bin bir gece masallarında ki mücevherler gibidir. Onun her sarayı, bir şehir minyaturu, maiyeti birer ordudur.

Patyala prensinden sonra Kişmir mihracesi gelir. Tebeası 3 milyondan fazladır. Memleketi ise dünyanın servet hazinelerinden biridir. Burası aşk ve nağme diyarıdır, Bütün memleket, daima beyaz olan himalayanın tepeleri arasında uzanan zümrüt gibi bir vadidir. Kişmir mihracesi Hari Sing dünyanın en zengin adamıdır. Onun mücevherlerine kıymet biçmeye imkân yoktur. Kişmirliler onda insandan fazla bir şey, yani ilâhî bir varlık olduğuna itikat ederler. Onun için o yoldan geçerken hepsi yere eğilirler ve yüzüne bakmağa cesaret edemezler. Kıral Corcun tetvici esnasında, bu prens üç milyon isterlin kıymetinde mücevherlerle süslü bir elbise giyinmiştir.

Bu prenslerin içinde öyleleri vardır ki maşukalarını bir kere karşılamak için serapa mermerlerden saraylar yaptırmışlardır.

Sonra gene bunların içinde öyleleri vardır ki saraydan bir kere dışarı çıkması yüzbinlerce altına malolmaktadır. çünkü bunların maiyetlerinde yüzlerce fil ve binlerce muhafızlar, sayısız misafirler bulunur.

Bu prenslerin hükmü altında 72milyon insan vardır. Bunların ekserisi yarı müstakil yaşarlar.

Günün Siyaseti

Devletlerin kuvveti

Avrupa gazetelerinden:

Umumî terki teslihat konferansının ihzarî komisyonu Cenevrede in'ikat ederken mezkûr içtimaa murahhas göndermiş olan muhtelif memleketlerin berrî teslihatının ne halde bulunduğunu serian gözden geçirmek bir lâzimedir.

Fransa berrî teslihat noktai nazarından 1913 tenberi üç tarzda tenkihat yapmıştır: Miktarı tenkihatı, müddeti hizmet tenkihatı ve büyük cüzü tamlar da tenkihat.

1913 te (iki sınıf asker silâh altında bulunmak şartile) 810,000 asker silâh altında iken bu miktar 1925 te 675,000 ne ve 1930 da 522,000 ne (bir sınıf asker silâh altında olarak) inmiştir. 1913 te üç sene olan hizmet müddeti 1924 te 18 aya ve geçen sene bir seneye tenzil olundu. Nihayet fırkaların adedide 1913 elli yedi iken 1924 otuz iki 1929 da dörttü. Maverayı ephar ihtiyatı olmak üzere 24 de indirilmiştir.

Daimî orduyu teşkil eden 522,000 kişiden yalnız 317,000 ni ana vatanda bulunuyorlar. Bunlara 35,000 jandarma, 18000 gümrükçü ve 7000 ormancı ilâve edilirse ana vatandaki kuvvetler yekûnunun 377,000 ne baliğ olduğu görülür.

Versay muahedesinin 165 inci maddesi mucibince Almanyayı teşkil edendevletlerin ordusu yekûnu 100,000 kişiyi tecavüz etmemelidir. Bu ordu sırf meslekten yetişme ordusudur. Pek mühim kuvvetleri ihtiva eden kadrolarda hizmet edecek zabitan ve küçük zabitandan mürekkeptir. Buna lüzum halinde kadroya ithal edilebilecek olan ve zabıta kuvvetlerini teşkil eden 150000 kişiyi de ilâve etmelidir.

Nihayet (Çelik miğfer) ler (Stalhelm)gibi askerleştirilmiş teşkilât mevcuttur. Bunlar ahiren Kolonyada 120,000 kişiden fazla azasını toplamışlardır. (Hitler) in hücum taburları ve diğer cemiyetlerde ilâve edilirse Alman yanın pek kolay silâh altına alınabilecek 470,000 kişilik bir ordusu olduğu neticesine varılır.

Şimdi diğer bir millete sözü nakledelim bu memleketin reisi kemali şiddette fakat mantıkî olarak diğer millet lerin teslihatından şikâyet eder. İtalya Hükûmeti tarafından bizat Cemiyeti Akvama verilen bazı rakamları zire dercediyoruz. Hem milis usulü

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

Sis yüzünden denizlerde vukua gelen facıalar artık olmıyacak

Nevyork gazeteleri gemilerin sis yüzünden uğradıkları tehlikelerin yeni bir ihtira ile en asgarî hadde indirildiğini yazıyor:

Bu yeni ihtiradan bütün gemilerin istifade edebileceği gibi tayyarelerde müstefit olacaklardır. Yeni ihtiraın adı "sis gözü,, dür. Bu koyu kırmızı şualar neşreden bir fenerdir. Bu kırmızı şualar sis tabakalarını yırtmaktadır. Bundan böyle gemiler, fenerler, şamandıralar, bu şualarla techiz edilecek ve bu suretle gemilerin bir birine çarpmasına imkân bırakılmıyacaktır.

Yapılan tecrübeler, yeni ihtiraın çok müfit olduğunu ispat etmiş ve, kırmızı şuaın bir buçuk mil mesafeye kadar nufuz ettiğini göstermiştir.

Balıkların insanlar gibi sarhoş oldukları anlaşıldı

Nevyorktan gelen malûmata göre yapılan bir tecrübe, içkilerin balıklar üzerinde ne gibi tesirler yaktığını göstermiştir.

Cenubî Karolinada Atlantik denizine akan bir nehrin başında 2000 çuval dolusu viski şişesi kaçakçıların elinden alınarak denize dökülmüş, viskiler döküldükten sonra halk deniz kenarında balık avlamağa gelmiş, balıkların viskili sudan müteessir olarak ve içki yüzünden iştihatlan açılarak oltalara hücum ettikleri görülmüştür. Herkes seket sepet balık avlıyarak evlerine dönmüştür.

Bu tecrübeden, içkinin insanlar üzerinde yaptığı tesiri balıklar üzerinde de yaptığı tahakkuk etmiştir.

Karadenizin altında bulunan şehir

Asırlarca Karadeniz suları altında kalan (Hersones) kasabası (Sıvastopol) un 15 kilometre garbinde sahilden 80 metre mesafede deniz suları altında keşfedilmiştir.

Moskova Asarı atika enstitüsünün dalgıçları, Sivastopol civarında taharriyat yaparken bu kasabayı keşfetmişlerdir. Büyük ebniye harabeleri suyun sathından 5 ilâ 20 metre aşağıda imiş. Kasabanın etrafı, dördüncü asırdaki yunan istili duvarlarla muhat imiş.

Kasabanın ne şekilde denize battığı hakkında bir şey bilinememekle beraber, Hazreti İsa devrinde yaşıyan coğrafiyundan (Staleon) un yazdığına göre bu şehir birinci asrı milâdide sahilde imiş.

ASRÎ SİNEMA

Son derece hissî, müessir ve ihtiraslı sahneleri havi

Soldurulmuş Bakire

Filmi parlak muvaffakiyetlerle devam ediyor.

Bugün 16,30 matinesile suvaresinde: **TRIO RAKOVSKI** nin fevkalâde numaraları ve çingene raks ve danslarında ASSO ev JANA'nın son iki günleri

DOUGLAS FAIRBANKS ve MERY PICKFORD

SHAKESPEARE'ın lâyemut şaheseri

Don Petruçyo (Hırçın kız)

filminde **OPERA** sinemasında

Görülmemiş ve parlak muvaffakiyetler kazanmaktadırlar.

UNITED ARTISTS

L·T·PIVER
PARIS

Rêve d'or

ESANS
LOSYON
ve
PUDRASI

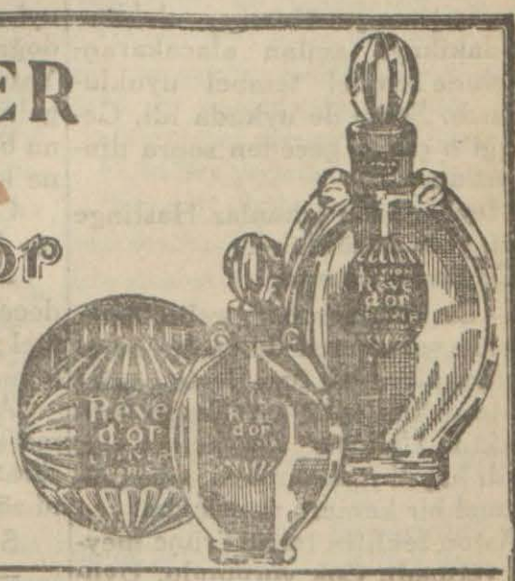

Parfümöri L. T. PİVER A. Ş., İstanbul Şubesi

Şişli Ahmet Bey sokak No. 56 . Tel. Beyoğlu 3044

hem de askerliğin tatbik edildiği İtalya merkezde 714600 ve deniz ortasında 52000 yani cem'an 766,000 zabit ve efradı silâh altında bulundurmaktadır.

Bu muazzam ordu atideki surette taksim olunur:

1 — Daimî muntazam ordu: 303,000 kişi; bunların 251,000 ni ana vatanda 52000 ni deniz ötesindedir.

2 — Askerî surete tanzim edilmiş teşkilât: Daimî faşist cüzütamları 35,000; jandarma (karabinerler) 50,600; gümrükçü 25000.

3 — Faşist milisi: 353,000 kişi.

Bu son sınıfta on dörtten on sekiz yaşına kadar olan (avangart) lar ile (mücadede façyo) larına dahil olan on sekiz ilâ yirmi yaşındaki gençler dahil değildir. Yalnız kanunen sulh zamanında silâh altında bulunabilecek olan yirmi yaşını geçmiş milisler dahildir.

Geriye İngiltere ve Amerika kalıyor. Filhakika Sovyetlerden bahsetmesine değmez çünkü Bolşeviklerin istatistiklerine emniyet edilemez. Bundan başka Rusyada askerlik, zindancılık ve cellâtlık arasındaki hudut tesbit edilmiş değildir.

İngilterenin milisler dahil 780000 askerî vardır. Bunların 297000 ni (178000)ni milis olarak ana vatanda ve 483.000 ni (35,000 milis olarak) Hindistan ve müstemlekelerdedir. Filhakika İngiltere meslekten askerlik ile milisliği mezcetmektedir. Bu milislerin daimî kadroları vardır. Adamları senede üç dört hafta hizmet ederler. Yekûnları 213,000 dir.

Nihayet Amerikada 540,000 den fazla kuvveti olan bir ordu vardır. Bu ordu şu suretle taksim olunur:

1 — Daimî muntazam ordu. 141,000 nefer. Bunların 104,000 ni ana vatandadır.

2 — Hükûmetlerin milisleri bu milisler senede takriben 25 gün hizmet ederler: 181,000 nefer.

3 — İhtiyat teşkilâtı; bunu ordunun ihtiyat kuvvetleri ile karıştırmamalıdır. Gönüllü kaydi suretile toplanırlar ve 5 seneliktirler, 114,000 zabit ve 5000 mütehassıstan mürekekptirler.

4 — İhtiyat zabitlerinin talim göre heyeti takriben 100,000 darülfünun gençlerinden mürekkeptir.

Bunlar kurlar takip ederler. Ve her sene binlerce zabitlik şehadetnamesi verilir.

İşte birkaç büyük devletin hali hazırdaki orduları hulâsaten bu vaziyettedirler.

MEMLEKETTE VAKIT

Kurunu vüstaî bir şimendifer hattı

Zaman durmayıp yürür, fakat Kasaba-İzmir hattı hâlâ eski yerinde durur!

Akhisar (VAKIT) — Türkiyede kurunu vustaî bir hat ararsanız o da İzmir - Kasaba hattıdır. Bu hattın her işinde evvel zaman usulü bir zihniyet var. Zaman durmayıp yürüyor yalnız bu hat yerinde sayıyor. Bu hattın bir kısım vagonları var ki başka memleketlerde bunların içine insandan başka her şey konulabilir. Bunlara vagon demeğe insan utanır. Niçin bu hat, vagonlarını medenî bir hale ifrağ etmiyor. Halbuki bunları halkın zevkine ve menfaatine uygun bir surette tadil etmek iktıza eder. Şirketin gerek bilet ve gerek eşya tarifeleri her taraftan ve her hattan fazladır. Geçen gün Ankaraya gönderilen üç sandıkta üç yüz otuz beş kiloluk kavun hamulesinden İzmir Kasaba hattı Akhisardan Afyona kadar olan dört yüz altı kilometrelik bir mesafe için sekiz yüz otuz beş kuruş ücreti nakliye alınmış ve Afyondan Ankaraya kadar olan dört yüz yirmi altı kilometrelik bir mesafe için ise iki yüz doksan kuruş ücret verilmiştir ki diğer hatla İzmir - Kasaba hattının gerek mesafe ve gerek navlun tarifeleri hakkındaki nispetsizlik yeknazarda göze çarpar.

Bu tarifenin tadil edilmesi her halde icap eder.. Bu hatta bir kelime iltibasından dolayı eşyanın ücreti nakliyelerinde de haksızlık yapılmaktadır. Meselâ okkası beş kuruş olan ve ufak sovan tabir olunan bir nevi sovan vardır ki buna sovan tohumu da derler. Maamafih bu haddi zatinde tohum olmayıp sovandır. Karaca tabir olunan ve hakikaten şekil ve mahiyet itibarile tohum olan çörek otu şeklinde bir madde vardır ki asıl sovan tohumu budur. Ve fiati da elli kuruştan aşağı değildir. Şimendifer memurlarının bir kısmı bu iki maddeyi bir addederek ufak sovanı tohum addederek yüksek ücrete tâbi olan tohum tarifesile sevketmek suretile tüccarı izrar etmektedirler. Bunların önüne geçilmesi ve eşya tarifelerinin yeniden tetkiki halkın menfaati iktızasındandır.

* * *

Akhisarda satış yapılan tütünler kumpanyalarca tesellüm edilmeğe ve muamelesi biten tütünlerin İzmire sevkine başlanmıştır. Olston Tütün kumpanyasının Akhisardaki memurları satın aldıkları tütünleri teslim alırken haksızlık yapmakta ve insafsızca iskarta ve iskonto yapmakta olduklarından zürraı herhangi bir mağduriyetten vikaye için bir komisyon teşekkül etmiş olup herhangi bir ihtilâfı bu komisyon halledecektir.

* * *

İzmir seylâpzedeleri için teşekkül eden komisyon buradaki Hilâliahmer şubesile birlikte teşriki mesai ederek iane dercine çalışmaktadır. Ehemmiyetli ianeye toplanacağı memuldür. Son yağmurlardan sonra havalar fevkalâde düzelmiş rençperler tohumlarını ekmeğe başlamıştır.

* * *

Kırklareli (VAKIT) — Kırklarelinin kurtuluş bayramı büyük merasimle yapılmıştır. 10 teşrinisani günü asker, memleket halkı, Kocahızır mektebinde bayrak çekmek nutuklar vermek suretile tes'it edilmiştir. Gece şenlikler yapılmıştır.

Bir iki gündür havalar, kışa döndü Fazla soğuk yapıyor.

İstanbul Tramvay Şirketi

14 Teşrinisani 1930 tarihinden ilânı ahire kadar muteber olmak üzere muvakkat askerî ücret tarifesi

Resmî elbisel Kara, Deniz ve Jandarma Zabitanı ayni araba içinde fasıla verilmeksizin icra edilen her hangi bir sefer için tramvay ücreti:

	Birinci Mevki	Ikinci Mevki	
Tramvay ücreti	5	2,50	kuruş
Köprüler resmi	1	1	„
Nakliyat vergisi	0,25	0,25	„
Yekûn	6,25	3.75	„

Zabitan Beylere mahsus abonman karneleri

1) — **Munhasıran birinci mevkide olmak üzere** fasılasız 60 sefer yapılı hakkını bahşeden cem'an 60 varakayı havi karneler:

Birinci mevkide 60 sefer ücreti	300	kuruş
Istanbul Tramvay Şirketi tarafından icrası kabul edilen yüzde 40 tenzilât	120	„
Tdiyesi icap edecek bakıye	180	„
İlâveten: Köprüler resmi	60	„
Nakliyat vergisi	15	„
Yekûn	255	„

2) — **Munhasıran birinci mevkide olmak üzere fasılasız** 20 sefer yapılı hakkını bahşeden cem'an 20 varakayı havi karneler:

Birinci mevkide 20 sefer	100	kuruş
Istanbul Tramvay Şirketi tarafından icrası kabul edilen yüzde 40 tenzilât	40	„
Tediyesi icap eden bakıye	60	„
İlâveten: Köprüler resmi	20	„
Nakliyat vergisi	5	„
Yekûn	85	„

Binaenaleyh, bir abonman karnesi ile tediye edilen bir seyahat ücreti tekmil rüsum dahil olduğu halde **6,25 kuruş** iken yalnız **4,25 kuruştan** ibaret olur.

Mezkûr karneler ancak **resmî elbiseli** ve **birinci mevkide** seyahat eden **Zabitan tarafından** istimal olunabilecektir.

Sivil elbiseli Zabitan umum sivil yolcular gibi bilet ücreti tediye ederler.

Resmî elbise ile seyahat eden Kara, Deniz ve Jandarma Küçük Zabitan ve efradı Askeriyesi

Ayni araba içinde fasıla verilmeksizin icra edilen her hangi bir sefer ücreti:

	Birinci mevki	İkinci mevki	
Tramvay ücreti	5	2.50	kuruş

Kara, Deniz ve Jandarma Küçük Zabitan ve Efradı Askeriyesine mahsus abonman karneleri:

Munhasıran **ikinci mevkide** fasıla verilmeksizin beş seyahat yapılması hakkı bahşeden beheri Beş varakalı karneler:

İkinci mevkide beş seyahat ücreti	12,50	kuruş
Istandul Tramvay Şirketi tarafından icrası kabul edilen yüzde 40 tenzilât	5,—	„
Beher karnenin bedeli	7,50	„

Binaenaleyh, seyahat ücreti bir abonman karnesi ile tediye edilirse **miktarı** 2,50 **kuruş** olacak yerde yalnız **1,50 kuruştan ibaret olur**

Işbu karneler munhasıran, **resmî elbise ile** yalnız **ikinci mevkide** seyahat eden **Kara Deniz ve Jandarma Küçük Zabitan ve efradı Askeriyesi** tarafından kullanılabilir.

Sivil Elbise ile seyahat eden **Kara, Deniz ve Jandarma Küçük Zabitan ve Efradı Askeriyesi** bilet ücretlerini **umum sivil yolcular gibi** tediye ederler.

Adonman karneleri, tekmil Yramvay Plânton kulübelerinde, hatların müntehalarında ve Tünelin Galata ve Beyoğlu kişelerinde satılmaktadır.

Istanbul, 12 Teşrinisani 1930

Müdüriyet

Memleket Haberleri

İki kanlı aşk hadisesi

İzmirde son hafta içinde iki kanlı aşk hadisesi olmuştur. Kemalpaşa kazasının Jandarma karakol kumandanlarından Hilmi Ef. evli bir kadını sevmiş bunun neticesi olarak mavzerle intihar etmiştir.

Karşıyakanın bir karyesinde de Mustafa isminde birisi Ahmet isminde bir şahsı bıçakla delik deşik ederek öldürmüştür. Bununda sebebi ikisininde ayni kızı sevişidir.

"Naim Palâs„ binası tadil ediliyor

İzmirden gelen haberlere göre Gazimizin C. H. fırkasına devrettikleri emlâk arasında bulunan İzmirdeki "Naim Palâs„ binasının tamir vetadili kararlaştırılmış ve İzmir H. fırkası tarafından hazırlanan projeler Gazi Hz. tarafından tasvip olunmuştur.

İzmirde heyecanlı bir muhakeme

Fethi B. İzmirde iken yapılan mayiş esnasında hükûmetin manevî şahsiyetini tahkir eden Kürt Mustafanın muhakemesine başlanmış, celse çok heyecanlı olmuştur. Maznun vekili sarfettiği sözleri müddeiumumiliğin ihtarı üzerine geri almış, mahkeme tahliye taleplerini reddetmiştir.

Müteakip celsede şahitler dinlenecektir.

Yunan gazecileri İzmirde

Yakında Atinada yeni çıkmağa başlıyacak olan « Elefteros Antropos „ (Hür Adam) gazetesi muharrirlerinde M. Kapsis ile Yunan tüccarlarından M. Lionit İzmire gelmişler. Türk-Yunan ticaretinin inkişafı için temaslara başlamışlardır. Yunanlı gazeteci İzmirde kalarak gazetesini ticari münasebatının inkişafına hizmet için gazetesine mektuplar yazacaktır.

13 numaralı tren yolundan çıktı

İzmirde geçen hafta korkunç bir kaza olmuş, Ödemişten İzmire gelen 13 numaralı katar yolundan çıkmıştır. Tetkikat üzerine yol üzerine kalaslar konduğu ve işte suikast olduğu anlaşılmıştır.

Bereket versin tiren devrilmemiş yalnız lokomatif istimal edilemiyecek bir hale gelmiştir. Esaslı tahkikat yapılmaktadır.

İst. Ş. Darülbedayi temsilleri

İSTANBUL BELEDİYESİ

Buakşam saat 21 buçukta

Bir Kavuk Devrildi

3 perde 2 tablo tarihi Piyes

Musahip zade Celâl

Altı yaşından aşağı çocuklar tiyatroya kabul edilemez.

"Vakıt„ ın Tefrikası: 12

Kadınsız Memleket

Yazan: Peter Bolt

İngiliz gemicilerile Aston meyhaneden çıktıkları vakit gün ağarmağa başlamıştı. Gemiler dakikadan dakikaya açılan alacakaranlık içinde tembel tembel uyukluyorlardı. Şehir de uykuda idi. Geçirdiği o çılgın geceden sonra dinleniyordu.

Meyhaneden çıkanlar Hastinge doğru yola düzüldüler.

Co Smit, Astona:

— Bizimle beraber gelin, dedi. Gemide yatarsınız. Bu saatte nereye gidebilirsiniz? Sizi Berte götürecek tren kim bilir saat kaçta kalkacaktır. Uykuya ihtiyacınız var. Haydi haydi nazlanmayın size mükemmel bir kamara vereceğim.

Aston teklifin tekerrürüne meydan vermedi. Çok yorgundu. Uyumağa hakikaten ihtiyacı vardı. Beraberce gittiler.

Gemiye girdiğinden yirmi dakika sonra Aston derin, deliksiz bir uykuya dalmıştı. Smit onu öğleye doğru uyandırdı. Hayli uyumuştu. Yatağından sıçradı. Birden aklına gelivermişti,. Annesi dündenberi onu bekliyordu. İhtiyarcık kim bilir ne kadar üzülmüştü.

Çarçabuk yıkandı. Bu sırada tekrar kamaraya giren Smit:

— Benimle beraber kahvaltı edeceksin dedi. İki kişilik mükemmel bir sofra hazırlattım. Smitin kamarasına gittiler.

Aston lâkırdı arasında annesini merakta bıraktığını, mümkün olan süratle hareket etmesi lâzımgeldiğini söyledi.

Smit te Berte gitmek istiyordu:

— Gemi daha dört gün burada dedi, Bu dört günü sizin şehirde geçirsem ne olur, sanki? Epey zaman var ki karada şöyle bir kaç gün dinlendiğim olmadı. Altında deniz olmıyan bir yatakta yatmadım. Bekle biraz beni. Kumandana haber vereyim.

Gemiden beraber çıktılar, şimendifer istasyonuna doğru yürürken Aston Bertte kendi misafiri olmasını teklif eti muvafakat cevabı alınca bir çocuk gibi sevindi.

* * *

Astonun evine akşam karanlığı basarken vardılar. İhtiyar kadın hayli şaşırdı. Aston bir kadın yerine bir erkek getirmişti.

Mutfağın kapısından dışarı nefis bir külbastı kokusu sızıyordu. Bütün odalar çiçeklerle süslenmişlerdi.

Fakat bir kadın yerine bir erkek... Ne demek oluyor? Astonun annesi kendi kendine bu muammayı halle uğraşmakla meşguldü.

Aston:

— Anneciğim dedi sana Mister Smtii; en aziz dostumu takdim ederim.

Anne oğlunun kolları arasına atıldı. Onu öptü öptü, öptü. Gözlerinde yaşlar parlıyordu. Ona hiçbir şey sormadı. Öyle ya ne yapacaktı? Aylardan beri bekledikleri, beklediği genç kadın gelmemişti işte...

— 7 —

İki gün zarfında Aston ile Smit çok sıkı fıkı dost oldular. İçtikleri su ayrı gitmiyordu. Aston evleniyor diye işinden bir hafta izin almıştı. Evlenmemesine rağmen mezuniyetini geri almadılar. Belki bu suretle teselli bulacak kederini unutacaktı.

Evine geldiğinden bir gün sonra Aston anasına bütün olup biteni karısının niçin gelmediğini, meyhanede başına gelenleri bir bir anlattı. Anne oğlunun teessürünü az bile buluyordu. O Avustralyada bir kadının ne demek olduğunu bilirdi.

Aston meyhane kazasını anlatınca ihtiyar kadın önündeki külbastıyı iştiha ile yiyen Smite şükran ve minnettarlık dolu nazarlarla uzun uzun baktı.

Smitin fikrine göre müteessir olmaya hiç te mahal yoktu. Aston kadınsız mı kalmıştı? Gelecek seyahatinde İngiltereden ona kendi eli ile en iyi cinsten bir kadın getirecekti. Hatta daha acele ediyorsa onu gönderebilirdi de.

* * *

İşte bu suretle üç gün çabucak geçti. Smit ihtiyar kadının ihtimamı, misafirperverliği ile ömründen unutmıyacağı saatler geçirdi. Bütün bir günün yarısını yumuşak bir minder üstünde güzel kokulu çörekler yiyerek, kahve ve tütün içerek geçirdiği olmuştu. Bu hayat onagarip garip kararlar bile verdirdi.

— Buradan, bu memleketten çok hoşlandım, diyordu. Mütemadiyen denizde gezmek beni hayatımdan bıktırdı. Gemicilikten istifa edeceğim artık, ben de çöllere gideceğim, altın arıyacağım.

Aston oturduğu koltukta hafif hafif sallanmakla meşguldü. İçtiği cigara parmakları arasında yanıp gidiyordu.

Smit sözüne devam etti:

— Üç ay sonra tekrar buradayım. Biriktirdiğim beş on parayı da beraber getiririm. Her ne kadar çok değilse de yine bana yeter. Ha bak bir kadın da getireceğim.

(Devamı var)

B. M. M. inde Dün Gece Sabaha Kadar Süren Müzakere

(Üst tarafı ikinci sayıfamızdadır)

ya mensup olurlarsa olsun bütün cümhuriyetçilerin kalplerini mefharetle doldurmak icap eder. Demokrasinin cari olduğu memleketlerde bir vatandaşın sandık başına gidip rey vermesi onun için bir vatan borcu, bir medenî vazifedir. Bir memlekette intihap zamanında bu vazifeye karşı bigâne kalanların adedi ne kadar çok olursa, orada demokrasinin halk tabakası arasında o kadar az anlaşıldığına hükmetmek iktiza eder. Halk tabakaları umuma ait olan işleri kime tevdi etmek daha münasip olacağını düşünmezse umumî işlerde, umumî menfaatleri bir tarafa bırakarak hususî ve şahsî menfaatleri ileri götürmek istiyenleri rey almaktan mahrum etmezlerse memleket işlerinin doğru görülmediğin de şikâyete hakları kalmaz.

Dedikten sonra, millet siyasî rüştünden bahsetti. Serbest fırka mensuplarının belediye intihabatında gösterdiği alâkayi bu rüşte misal olarak zikretti

Türk milletinin irticaa taraftar olamıyacağını anlattı. Ve hakikî cümhuriyetçiler cümhuriyet mefkûresinin tanımadığı emeller arkasında koşan menfaatperestlerden yüz çevirmelidir, dedikten sonra bazı vatandaşların belediye intihabatında haklarını istimal ettik leri sırada asayişi ihlâl ettikleri zannile hapishaneye atıldıklarını, fakat adliye memurlarının bunların tevkifine mü saade etmediğini söyledi.

Adliye mensuplarını methetti. Dahiliye memurlarının vazifesini yapmadıklarını söyledi ve intihabata nasıl fesap karıştırıldığını anlattı. Bu beyanata göre:

1 — Bazı yerlerde vatandaşların defterde ismi yokmuş;

2 — Bazı kimseler çift rey atmış.

3 — Bazı yerlerde imzasız pusulalar çıkmış;

4 — Bazı yerlerde nüfus kâğıtları kabul edilmemiş;

esas iddialar bunlardır.

Bunları hulâsa olarak zikrettikten sonra Adana, İzmir, Aydın, Manisa, Konya, Balıkesir intihabından bahsetmiştir.

5 — Bazı yerlerde defterlere sahte imzalar atılmış;

ADANADA İNTİHABAT NASIL OLMUŞ

Adanada intihabat defterlerinde 4653 rey sayılı iken sandıktan 78 rey fazlasile 4730 rey çıkmıştır.

Bundan başka reylerin 2,325 i imzasız ve adresiz bulunmuş. Bu halde ortada kanunsuz bir hakikat var demektir. Adana valisi ekalliyette kalan azayı iş başına getirmiştir. Vali devlet şurasına ait olan vazifeleri benimsemiş demektir.

Fethi Bey bundan başka Adana intihabına fesat karıştıldığını da iddia etmiştir.

İntihabat defterleri indirildikten sonra 1800 defter tanzim edilmiş ve encümene kabul ettirilmiştir.

Bu defterde belediye mensupları ve amele yazılı imiş. Bu zevat bir defada mahallerinde kaydedilmiştir, sonra defterlerdeki parmak izleri de biribirine benziyormuş! ve Serbest fırka taraftarları polis tarafından serbestçe rey vermekten mahrum olunmuş!

MERSİN İNTİHABINDA NELER OLMUŞ

Fethi Bey Mersin intihabında da tehdit ve tevkifler yapıldığını ilk zamanlarda 361 reye mukabil 1743 rey almasından ileri geldiğini söylemiş.

Serbest cümhuriyet fırkası taraftarlarına mürteci diye ittihamlar yapıldığını anlatmış C. H. Fırkası azasına hiç müşkülât gosterilmediğini anlatmıştır.

KONYA İNTİHABI

Fethi Bey Konya intihabından bahsederken valinin polis âmirlerinin işe müdahale ve tehdit ettiklerini bazı vatandaşların belediye önünde günlerce kalarak reylerini kullanamadıklarını söylemiştir.

KONYA VALİSİ KİMLERİ TEHDİT ETMİŞ

Fethi Beye göre vali teşrinievvelin 3 üncü günü Konyadaki otuz kadar mahalle muhtarını çağırmış "reyleriniz Halk fırkasına vermezseniz icraata geçer kafalarınızı yararım" demiş.

ESKİŞEHİRDE

Fethi Beyin iddiasına göre Eskişehirde intihap başlamazdan evvel Acem Avni Efendi Halk fırkası mensupları tarafından şehre davet edilmiş ve Kenan Efendi eczahanesinde cinayî bir tearrüz yapılmıştır.

Fethi Bey bunu anladıktan sonra Eskişehirde yeni belediye azasından 14 kişinin türkçe okuyup yazmak bilmediğini söylemiştir.

BALIKESİRDE

Fethi Bey Balıkesir intihabından bahsederken 9560 kişinin yapılan intihabın gayri kanunî olduğuna dair gönderdikleri mazbatanın dahiliye vekâletinde bulunduğunu söylemiş ve fazla bir şey ilâveye lüzum gömemiştir.

ÇATALCA VE SİLİVRİDE

Fethin Beyin rivayetine göre Çatalcada Serbest fırka kahir bir ekseriyet almış Silivride de öyle olmuş, fakat defterler kaybolmuş, günlerce sonra açılan sandıkta da Halk fırkasının kazandığını söylemiş.

Silivride Serbest fırka 800 rey almış. Sandığın mührü bozulmuş. Kilitleri kırılmış. Neticede Halk fırkası kazanmış!

İZMİRDE

On sekiz teşrinievvelde İzmir intihabı esnasında fazla tazyik ve yolsuzluk yapılmıştır.

Defterler tekrar indirildikten sonra Halk fırkasına rey vereceklerin isimleri tekrar yazılmıştır.

Okumak bilmeyenlerin reylerinin Serbest fırka tarafından yazılması mennedilmiştir.

İsmi henüz malûm olmıyan bir adam musevilere :

"Ben museviyim, reylerinizi Serbest fırkaya veriniz, demiş; sonra aldığı reyleri Halk fırkasın namına dağıtarak sandığa atmış. Bu adam sivil polismiş.

Beş tesrinievvelden itibaren okumak bilmiyen müntehitlere Serbest fırka pusulası diye Halk fırkası listeleri verilmiş attırılmıştır.

İmzalar taklit olunmuştur.

Karantinada defter toplanıp kâtibin evine götürülmüştür.

ANTALYA İNTİHABATI

Fethi Bey Antalya intihabından bahs ederken intihap encümeninin gayri kanunî teşekkül ettiğini bir çoklarının okumak bilmediklerini söyledi.

Antalya valisinin Serbest fırkadan iki kişiyi evine davet ederek Halk fırkasının kazanması lâzımgeldiğini kendilerinin Halk fırkasına dönmeleri icap ettiğini söyledi. Vali tehdide devam etti:

Serbest fırka erkânı 25 inci alayın süngülerile tehdit edildi. İntihabın tem didinden bir gün evvel bir çok halk reylerini vermeksizin belediye önünde toplandı.

Vali bunlara dipçik ve süngü ile hücum ettirdi. Az daha ateş açılacaktı. Nihayet Serbest fırka reisi halkı ikna ve dağıttı.

Fethi Bey bunları anlatdiktan sonra son söz olarak şunları söyledi:

Cümhuriyete ve millî hakimiyete karşı kalplerimizde taşıdığımız ve söylediğimiz iman ve muhabbet namına ve hükûmet mefhumunda mündemiç fikri adalet namına ümit ederim ki millî hakimiyet esası ile bu kadar bariz surette tearüz eden bu kanunsuzlukları tasvip etmemekte ve bundan mes'ul olan dahiliye vekilinin hareketini takbihte bütün meclis müttefik kalacaktır.

Belediye intihabatında yapılan yolsuzluklar hakkında söylediklerimin kâffesi birer vakıadır.

Bunlar delillerile birer birer tetkik olunmuş, mahkemelere ve icap eden makamlara şikâyetler gönderilmiştir. Bu vesikalar karşısında tevile ve hakikati tahrife imkân kalmamıştır.

Muhterem başvekil geçenlerde vardiğim istizah takriri üzerine kürsüden Halk fırkasınında belediye intihabatından müşteki olduklarını sölemişlerdir.

Bundan da dahiliye vekilinin Halk fırkasını bile memnun edemediği anlaşılıyor.

O halde yapılacak tek bir şey kalmıştır: o da bütün belediye inhabatına fesat karıştırıldığını itiraf ve ona göre yeniden cümhuriyet mefhumuna yakışacak surette yeniden intihabat icrasına karar vermektir

Ancak bu suretle vatandaşların sarsılmış olan itimadı yerine getirilebilir.

IKINCI CELSEDE

Ikinci celsede Cümhuriyet halk fırkasına mensup bir çok hatipler kendi intihap dairelerindeki müşahedelerine istinaden kuvvetli müdafaatta bulunmuşlardır. Yirmiye yakın meb'us söz almıştır. Gece saat 23,30 da müzakere devam ediyordu.

VASIF BEYIN HITABESI

Vasıf Bey "Izmir,, belediye intihabatı sıralarında Izmirde bulunduğunu, buradaki müşahedelerinin Fethi Beyin ifadatına muhalif olduğunu diğer yerlere ait söyledikleri de Izmir için söyledikleri gibi ise maalesef muhalif liderin çok yanıldığını ve arkadaşları tarafından aldatıldığını beyan ederek demiştir ki:

Izmire gittiğim gün, her sandığın etrafında yaygara kobaran bir grup gördüm. Mahiyetini tetkik ettim. Isimleri ile ıspata hazırım ki serbest fırka namına gürültü yapmak ve erbabı haysiyeti korkutarak rey temin etmek için tazyik edilmiş kimseler dir. Ve sandık başlarında böyle bir zencir varken serbest bir intihaba imkân yoktur. Bu esnada tanıdığım bir arkadaşın refikası rey atmağa geldi. Halk fırkasına rey vereceğini anladılar, arabacıya hücum ettiler, yuha diye bağırdılar. Serbest intihabın tezahürü bumudur. Fethi Bey, korktuğu anarşi bundan çıkar. Intihap yerinden ayrılmak üzere çıkarken, üzerinde yakalık, kravat bulunmıyan bir grup tarafından ihata edildim. Maksatları beni idtteh etmek ve yumşatmak idi. Oradaki serbest fırka ocağı reisi Ekrem Hayri Beye tesadüf ettim. "Gördüğüm manzara beni tethiş ediyor, sandık başlarında yaygara yapanların intihap hakkını istimal için oraya toplananlar değil, talimat ile yürütülmüş insanlar olduğu muhakkaktı.

Bunları ifal edenler fırkacılardır, teşkilâtı idare edenlerdir. Izmir halkının rey vermesine mani oluyorsunuz,, dedim.

Buna karşı " halkın harekenidir, mani olamayız ,, cevabını verdi.

Izmirde bir çok ailelere neden reylerinizi kullanmıyorsunuz dedim. Saatlerce, bekleyip rey atamayız, yuhalarla karşılanmağa niyetimiz yok dediler. Bu hareketler yalnız intihap sandıkları başında tecelli etseydi, bertaraf edilmesi kolay olacağına göre o kadar haizi ehemmiyet değildi. O sırada Ödemişte 4 şakinin harekete geçtiğini haber aldım. Uzun müddettenberi bu havalide şakavetten eser yoktu. Yakalandıkları vakıt üstlerinde Fethi beyin resmi çıktı. Olabilir gıyaben Fethi beye hürmet besleyebilirler. Ödemiş Serbest fırkasına resmen kaydedildiklerine dair vesika çıktı. Ve üstündeki elbisenin bir hafta evvel Ödemiş serbest fırka heyeti idare âzasından biri tarafından verildiği sabit oldu.

Arkadaşlar, muhalefet yapmak, intihap kazanmak için çalışmak meşru şey lerdir. Fakat, dağa çıkmak, asayişi kuvveti olan polise hücum etmek doğru bir hareket olmaz. Seferihisar kaymakamı S. F. heyeti idaresinin yaptığı bir hareket üzerine ağır bir surette yaralanmıştır.

Dikkat ettim, Fethi B. Cümhuriyet in dahiliyesine hücum ederken adliyeyi ayırmağı ihmal etmedi. Hepsi Türk vatandaşı, ayni devletin memurları, ayni camia nizam ve asayişine çalışanlar. Birini okşamak, diğerrine hücumlarını teklif etmek manidar olur. Her hangi bir sebeple olursa olsun hükûmetin bir memuru dayak yediği zaman hükûmetin bütün otoritesi muhtel olur. Herkkes derin bir azap ve endişe duyar.

Onu tecziye edecek bir makam vardır. Bu hareket takbih edilehez, tabiî görülür, ceza görmez, doğrumudur? Edilmiş ise şedit bir hareketi istilzam eden bir vaziyet vardır. İzmit intihap mıntakalarından birinde, Halk fıkasına mensup bir kısım aza, yaşasın halk fırkası diye bağırdıklarından tevkif edilmişlerdir. Hükûmet bitaraf olacağım diye kendisinin istinat ettiğifırka azasını da tevkif ediyor. Vak'a diye zikrediyorum. Bornovada bir polis vurulmuştur. Tahkik ettik, anladık ki bir Serbestçi Halk fırkasından intikam almak için onun mümessili diye tanıdığı polisi vurmuş.

Biz serbestçiler, halkçıları böyle yaparız diyerek zavallıyı vurmuştur. Masum halk, tabakaları tahrik edilir ve bunda insaf gözetilmezse böyle apseler olur. Aynı yerde serbest fırkanın defterleri tetkik edilmiş, orada mukayyet âza arasında katiller, dolanıırıcılar, hapishaneden çıkmış olanlar vardır.. Muhalefet deruhte ettiği vazifenin kıymet ve ulviyetini tekdir etmezse her iki tarafın arzu ettiği maksadın tahakkuku imkânsız olur.

Mecliste murakabayı temin için teşekkül eden fırka millet kürsüsünda mevki sahibi olmadan halk arasında taraftar bulmağa çalıştı. Teşkilâtı tamam olmadığı halde belediye intıhabını kazanmağa göz dikti. Tabiidir ki, keyfiyetten ziyade kemmiyete kıymet verecekti. Fathi Bey, intihabata fesat karıştırıldığını söylediler. Bir çok vak'alar zikrettiler. Sabık başvekil, halka ve memlekete hitap ederken hakikatı ifade etmelidir. Ben bulunduğum yerdeki müşahedelerime istinaden Fethi Beyin yanılmış olduğunu ispat ederim. Fethi Bey, efkârı umumiye ve vicdanı amma karşısında çok müşkül vaziyette kalacaktır.

Vasıf Bey, Fethi Beyin nutkunda yeni fırkanın büyük Gazinin teşvik ve tasvibi ile teşekkül ettiği cümlesine işaret ederek demiştir ki: — Bu sözlerin manasını, maksadını intihap sıralarında bariz bir surette yapılan propagandalarda gördük ve anladık. Her tarafa dağıtılan serbest fırka beyannameleri büyük Gazinin emri ile teşekkül eden fırkamız diye başlıyor. Şeker ve petrolü ucuzlatacağız, gibi vaitler ihtiva ediyor. Büyük Gazi hiç şüphesiz, bir muhalif fırkanın teşekkülüne mümanaat buyurmadılar, Bunun yüksek manası vardı. Tarih hiç bir safhasında bu kadar büyük işleri yapan bir şahsiyetin reisi bulunduğu fırkanın karşısına bir başka fırka çık[illegible]rtığını kaydetmemiştir.

Yazdıkları mektupta, neşrettikleri beyanatta halk fırkasının reisiyim, buyurdular. Cümhuriyetin halk fırkası memleketi selâha isal eden müdafaai hukukun imtidadıdır. Halk fırkasını yapan odur, eser onundur.

Halk fırkası nizamnamesini hiç bir sebep ve suretle değiştirilmiyecek esas maddelerinden birisi sarahaten der ki, Gazi cümhuriyet halk fırkasının banisi ve reisidir. Fırkayı teşkil eden âza nasıl Gaziden ayrılmayacaksa, Gazi de ondan ayrılmıyaeaktır. Bu kadar sarih bir hakikata rağmen Gazi ismi arkasında taşra teşkilâtınıla propagandalar yapıldığına bizzat şahidim. Teşvik, tasvip ve emir kelimelerile efkârı umumiyeyi idlâl etmeyiniz. Hakikatı örtmek çok müşkütdür. Cümhuriyet gazetesinde Nadi Beyin sualine cevaben ve efkârı umumiyeyi tenviren neşir buyurdukları beyanattan sonradır ki, memleket hakikatı anlamağa başladı.

Muhalefetin ilk günlerde kazandığı alkışları belediye intihabatında kaybetmesinde hakikatin ve aklı selimin galebe etmesinin büyük rolü vardır. Muhalefet Lideri olmak güçtür. Çok sabır, çok sükûnete ihtiyaç vardır. Uzun müddet mürakabenin eyi yapılması için akalliyette kalmağı göze almak lâz[illegible]ır. her s[illegible]yledi [illegible] masınlar. Ben Fethi beyfe[illegible]yi millet kürsüsünde daima hakikati ifade eder görmek isterim.

Vasıf beyden sonra Hayrettin bey (Balıkesir) — Söz alarak Balıkesirde intihap sıralarındaki müşahedelerini hikâye etmiş, Serbest fırka propagandacılarının tahrik ederek nüfuz kazanmağa çalıştıklarını gösteren vakalar zikretmiştir.

Zamir bey (Adana) yalnız Adana hakkındaki tenkidattan bahsederek Serbestçilerin Adanadaki teşekkülü hiç bir kayıt ve şarta tabî olmadan herkese kapısını açmak suretile hata ettiğini ve serbesaçilerin belediye intihabatını kazanmak için eğer reyini serbest fırkaya vermezseniz İsmet sizi sürecektir, kesecektir. Tarzında propagandalar yaptığını, hükûmetin Adanada tazyik ettiği tarzındaki iddiaların temamen hilâfı hakikat olduğunu ve bütün erbabı haysiyetin reylerini verebilmeleri için intihabı idareden ibaret olduğu hükûmetin vazifesini yaptığını söylemiştir.

Rasih bey (Antalya) intihap dairesindeki hadiselerden bahsederek karşı fırkanın memleketin dahili emniyetini ihlâl edecek bir grup şeklinde çalıştığını Fethi beyin halâ vaziyeti görmediğini, karşı fırka faaliyetlerinin esası halkı nizamı içtimai aleyhine tahrik deye ifade edilebileceğini söylemiş ve demiştir: „ memleketi ihtilâle vermek isteyenlerin yaptıkları cürüm olmıyor. Bunun mürettiplerini tevkif edenler tahtiye olüyor. Mademki Fethi bey bu vaziyetleri müdafaa ediyor. Demekki bu vaziyeti teşvik ve takbil ediyorlar.

Ali B. diyorki :

Afyon Karahisar meb'usu Ali Bey, Antalya meb'usu Rasih beyden sonra söz alarak demiştir ki:

"Söz almak niyetinde değildim.. Fethi Bey bilerek, bilmiyerek bana tecavüz ve tezyifte bulunmuştur. Bu tecavüz kabili müsamaha değildir. Nutku ile propaganda yapmak istemiş, meclisin şahsiyeti maneviyesine tecavüz etmiştir. Fethi Bey tarziye vermelidir.

Fethi Bey yerinden şu cevabı verdi:

"Her şeyi söyliyorsunuz dediniz. Her şeyi söyliyeceğim. İstediğimi söylemek için sizin müsaadenize lüzum yoktur. Bunun için tarziye veremem.

Hakkı Tarık Bey (Gireson) Fethi Beye ben hitap etmiştim. Ali Beyefendi önümde oturuyordu. Fethi Bey bu hitabın Ali Beyden geldiğini zannettiler. Mesele bundan ibarettir.

Ali Bey (Afyon). Söz söylemek mevkiinde kalıyorum. Fethi Bey bana şahsen sorduğu zaman ikinci bir fırkanın teşekkülünü faydalı addederim dedim. Dikkatle fırkanın inkişafına çalışmak vazifesinde bulunuyorsunuz, dedim.Hal

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

buki, böyle olmamıştır. Aksi olmuştur.

Milletimin şimdiye kadar heder edilmiş olan kanının tekrar dökülmesini istemem. Bunun için milleti tenvir etmek ve bunu huzurunuzda söylemek mecburiyetindeyim. Bugünkü nesil geçirdiğimiz felâketlere az çok temas etmiştir. Unutulmıyacak kadar yakın bir mazide Fethi Beyi memleketin mukadderatında bir kaç defa gördük. Harbı umuminin son günlerinde bir fırka başına geçmek istemişti. İzzet Paşa kabinesine duros mütarekesi gibi bir hucceti esaret geçtiler. Bir nezaret işgal ettiler. Monimzaladılar. Bunu delâleti siyasiye olarak ve bir ihtirasın sevki ile imzalamıştır. Vatanî hissiyatına itimat göstermek istemem. Fakat, Monduros mütarekesinin ne demek olduğunu bilirsiniz. Bu mukavele, milletin asırlardan beri devam eden hakimiyetini, silâh taşımak şefini nihayete getirmek istiyen vesikadır. Milletin donanmasını, silâhlarını, limanlarını teslim etmek suretile Türk varlığının inkısamını tazammün eden bu vesikayi imzalamışlardır. Biz, böyle biliriz ve kanaatımı da budur. Milletine acıyan büyükleri bu kanaati reddetmişler, onun ölmiyeceğini daha bir çok mücadelelere hazır olduğunu ilân ederek mücadele sahnesi açmışlardır. Burada iki manzara tecelli etmiştir. Birincisi düşmanları koğmak, ikincisi medenî dünyaya lâyık yeni bir devlet kurmak.

Mücadele deva metti. Annelerimiz, kızkardeşlerimiz omuzlarında cephane taşımak suretile çalıştı. Sakarya zaferini kazandı. Bu, yegâne ve en son kazanılmış bir zafer değildi. Biliyorsunuz mücadele devam etmiştir .İzmire girdik, vatan kurtuldu. Müdanya mütarekesi yapıldı. Bu mütareke, Mondurosta terkedilen silâhların hakkı hayatı ve iadesi demekti. Bunu imzalıyan da buradadır.

Ali Bey burada Fethi Beyi, İsmet Paşayi göstererek ilâve etti:

"Onun da bunun da timsali buradadır. "Şiddetli vesürekli alkışlar, heyecanlı tezahüratla karşılandı",

Efendiler, bundan sonra ikinci vazife yapılmak lâzım geliyordu. Bir taraftan mücadele devam ederken teşkilâtı esasiye kanununu kabul ettiniz. Bu kanun yeni binanın ilk temeli oldu. Teceddüt için bütün manialar bertaraf edildi, mücadele başladığımız günden itibaren bir muhalefet karşımıza çıkmış ve yapılmak istenen şeylere mütemadiyen mani olmağa çalışmıştır. Zaferden sonra dahi bildiğiniz neticeye, sui kasta kadar gitmişler, zaferin, teceddüdün bütün semerelerini imha etmek istemişlerdir. Bunun içindir ki bir muhalefet meydana çıktığı zaman çok endişe ederim. İhtiras, memleketi parçalamağa gider diye endişeye düşerim. Fethi Bey, muhalefete çıktığı zaman elbette dikkat etmek mecburiyetinde idik.

Fethi Beyi ikinci defa sahnede görüyoruz. Bir defa başvekil olmuştu. Fırkaya getirdiği beyannamesi, programı ne idi. Ne kadar müzakereler ettik. Ziraat bankalarına hayat vermek için ne kadar uğraştık.

Kendisine ufak bir kaplumbağa hareketi bile yaptıramadık. İkinci başvekilliği zamanında yeni hürriyet nağmesi yapmıştı. Serbesti vermek isteriz diye Şeyh Sait isyanını milletin başına getirmiştir. Bunun için Fethi Beyin başvekâletinden bahsolunduğu zaman, muhalefetini tecrübe etmek istediğimiz zaman düşünmek mecburiyetindeyiz. Fethi Bey muhalefet sahnesine çıktı. İlk günlerde "Son Posta" gazetesinde bir mülâkatı vardır. Düyunu umumiyeyi ne yapacaksınız diye soruyorlar. "Bir milletin borcunu ödemesi onun borcudur, dedi". Ya istikraz? bunu daha sonra düşüneceğiz, dedi. İşte o zaman Fethi Beyden bir daha şüphelendim. Milletin mukadderatında bir istikraz meselesi bir imtiyaz meselesi vardı. Milleti bir adım arttırmamağa saik olan âmiller bunlardır. M. Müller Salem'ler, Jak'lar hayalime bunlar gelmişti. O, sarih ifadesine rağmen o sözlerini bu kürsüda tekzip etmiştir. Şimdi hangi sözüne inanırım. Fethi Bey daha teşkilâtını yapmadan memleketi ayaklandırmağa çalıştı. Biliyorsunuz, vatan hislerile mahmul olan bir lidere memleketi ayaklandırmak muvafık mı idi. Bir fırka böyle mi neşvünema bulur? 3 ayda başvekil olacağım hayal ve hırsı ile hareket edince böyle olur. İntihap meselelerinde bir çok şeyler gördük. ve dinledik. Arkadaşlarımız ifadelerile kendi ifadeleri arasında fark gördük.

Burada dikkatimi celbeden iki üç nokta vardır. "Kanun bitaraftır, kanuna riayet lâzımdır". Evet ama bu dakikada kendileri ihlâl eder vaziyette kaldılar, 15 dakika söyliyecek iken bir saat dev vam ettiler. Bu geniş münakaşaya imkân vermek için sustuk. Hakkı intihabın kudsiyetinden bahsettiler, Böyledir, hakikat budur. Fakat, hakkı intihabı ihlâlde kendilerinin bir kusuru yokmudur? Evvelâ büyük cürmü kendileri irtikâp ettiler. Mücrim mevkiinde olan bir encümen hareketini ifade ettikleri halde ne müddei umumiye verdiler ne de meclise arzettiler.

Milleti irtica ile tavsif ettiğimizi söylediler. Haşa! hiç birimiz böyle düşünmemiştir. Millet, hiç bir vakıt mürteci olamaz. Kendileri de kabul ettiler ki bulanık suda balık avlamak istiyen bir takım mazur anasır vardır. Onları kasdediyoruz.

Ben, milletime, memleketime, samimî hislerle merbut olarak ifade etmek isterim; yetişir, milletin sürüklendiği beyhude kanını heder etmiyelim.

Dahiliye vekili

Ali Beyden sonra Dehiliye vekili Şükrü Kaya B. güzel bir hitabe irat etmiştir. Bunu bildiren telgraf dün gece saat üçe kadar elimize geçmemişti.

LIDER TEKRAR KÜRSÜEDE

Ankara, 15 (Vakıt) — Şükrü Kaya beyden sonra Fethi Bey kürsüye geldi. Şunları söyledi:

— Irtica, Komonistlik, Anaşistlik, Yeşil bayrak taşımak ve saire gibi müteselsil bir cürüm mevzuunu bize isnat ettiler. Ali beyin sözlerine istizah ile alâkadar ad etmiyorum. Ali B. kendisine hakaret ettiği, tarziye istediğini söyledi. Tarziye verseydim b u naf malûmattan mahrum kalacaklardı. Ben Serbest fırkanın murakaba hayatını açtığını açtığını göylemiştim. Hakkı Tarık Bey böyle olmadı demiş. Bende Alı bey söyledi zan ettim. Ben kimseye hakaret değil nezaketsizlik bile yapmak, Hakkı olduğum şeylerde de kimseye tarziye vermem evvelâ yaptığım cinavetlerden bahsedelim.

Söylenenlerin içinde en mühimi Mondros Mütarekesine imza etmektir.

Umumi harbı biliyorsunuz, harbi yapan hükûmetler malûmunuzdur.

Bizimle müttefik olan devletlerin akıbetide, o zaman mütarekeden evvel mevki iktidara gelen kabinenin dahiliye nazırı idim.

Ali B. askerdir. Cephelerde Muş ve Elcezire cephesinde bulunmuştur. Eğer hükûmete cephelerde bulunan kkumandanlarından biri bir an evvel muahede yapınız sonra memleketin hali fena olacaktır. Bir saat tazur edersenız düşman orduları memleketi çiğneyecektir. Derse ve mettefiklerin hepsinin yere serildikleri bize nazaran daha ağır şeraitle mütareke yaptıkları zaman biz yapmamalımı idik.

Ali B. müdahele etti, dediki:

— Bunları cephelerde yalnız başına silâh atmış, Ali Beye mi söyliyorsun?

Fethi B. — Başka kabahatlerim de varmış. Başvekil olduğum zaman hüriyet teranelerinden matbuat hüriyetinden bahsetmişim. Ne büyük kabahatler işlemişim. Evet bu benim kabahatim. Ben hüriyete, matbuat hüriyetine aşıkım. Bir muhalefet varmış, memleketi parçalamak endişesi hasıl olmuş, memleketi kan lekeleri boyiyacakmış.

(Burada Ali B. Afyon "Mugalâta yapıyorsun„ diye bağırdı.)

(Uyduruyorsun sesleri)

Fathi (Devamla) — Bunda bir tehdit manası varsa tehditten kaçacak adam karşısında değillerdir. Buna emin olsunlar.

(Tehdit yoktur sesleri)

Fethi B. (devamla) — Dahiliye vekili bey nutuklarında her fırsatta bu zikri tekrarladılar. Fırkamızın içinde tekkeciler, mürteciler varmış.

(Vardır sesleri)

Fethi B. — Efendiler benimle beraber teşriki mesai eden arkadaşların arasında ne tekkeci, ne mürteci, ne de Arap harfi istiyen adam yoktur.

(Vardır sesleri)

Fethi B. — Yoktur.

(Vardır sesleri)

Fethi B. — Eskiden sarık taşımış adamlardan değilim. Sizin gibi medreseden yetişmedim. Lâyık kanunlara merbutiyet noktasında sizden ders almiya ihtiyacım yoktnr.

Az zamanda mevkii iktidare geçeceğimizi söylemişiz bundan tabiî ne olabilir? Biraz da Vasıf beye cevap vereyim. Nutuklarını lezzetle dinledim. Ben gençliğim de bazı sabırsızlıklar yapmışımdır Vasıf B. henüz gençtir. Sabırsızlık yaptılar, fakat bu bir hata değildir.

NETİCE

Ankara 15, (Vakıt) saat 4 — dahiliye vekili Şükrü Kaya B. itimt talebinde bulunmuştur. Reye iştirak eden 235 meb'stan 10 muhalife karşı 225 rey ile beyanı itimat olunmuştur. Celse saat yarıma kadar devam etmiştir.

Zeynel Besim B. hasta ve yazmakıan memnudur

Izmire gönderilen talgrafın Zeynel BesimB. tarafından çekildiği anlaşıldıktan sonra kendisine müracaat etmiş ve cevap istemiştik, dün gece saat 12 de şu telgrafı aldık:

Izmir, 15 — Zeynel Besim B. hasta ve okuyup yazmadan memnudur.

* * *

Izmirin (Hizmet) gazetesi sahibi Zeynel Besim B. Istanbuldan gazeresine gönderdiği mahut telgrafı inkâr etmekte berdevamdır.

Telgrafın kendisi tarafından çekildiği resmen tahakkuk etmesine mukabil Zeynel Besim B. "Hizmet„ de sadece şu satırları yazmaktadır:

"Hadise„ gazetemizde mufassalan izah olunduğu ve icap eden kanunî muameleye de tevessül edildiği için bu kabil dedi kodulara cevap vermeği artık lüzumsuz buluyoruz.

Diğer taraftan "Yeni Asır„ gazetesi bilakis meselenin asıl şimdi ehemmiyet kespettiğine işaret ederek hakikatin meydana çıkması için Vasıf Beye hitap etmekte ve Izmir palasta 3 günlük müzakereleri esnasında Zeynel Besim Beyele ne konuştuklarını sormaktadır.

Dün gelen Hizmet gazetesinde gördüğümüze göre Zeynel Besim B. garip bir silsilei mekalat neşrine başlamıştır.

Muharrir Baronun suiistimali unvanlı yazısından sonra şimdide gazetecilik meslekini bir çamurlu mecraya benzeten (çamurlu yol) makalesi yazmıştır. Bunda bir mutad kendisinin saf ve mahsum olduğunu iddia etmekte üç beş gün daha sabrediniz, bende sabırlı oluyorum demektedir.

Matbuat kanununun

Hükûmet bir maddeyi değiştirecek

Ankara 15 — Hükûmet matbuat kanununun zem ve kathi mutazammin neşriyatta verilen hapis cezası yerine beş bin liraya kadar para cezası koymak suretile tadili için bir proje hazırlamaktadır.

Hariciye vekili

(Üst tarafı ikinci sayfamızdadır)

Italya, Yunanistan, Macaristan, Bulgaristan ve Türkiyenin dahil olduğunu mevzuu bahis ettiler. Bu baptaki fikriniz?

— Türkiyenin ittifaklar usulüne daima muarız olduğunu size hatırlatırım. Geçen sene Türkiye Büyük Millet meclisi karşısındaki beyanatımdan beri hiç birşey değişmedi.Bizi rapteden muahedelerin kâffesi bitaraflık muahedeleridir. Bunların hiçbiri muavenet usulü üzerine müstenit değildir.

Bunların hiçbiri muavenet usulü üzerine müstenit değildir.

Ittifaklar eski Osmanlı Imparatorluğunun usulünde vardı. O, siyasî hatlarını intıbak ettirebilmek için haricî ve dahilî zıddiyetlerden istifadeyi düşünürdü.tHükûmetimin noktai nazarı buna tamamen zıttır.

Eğer bizim yaptığımız muahedeleri tasnif etmek lâzımgelirse üç sınıfa tefrikleri icap eder:

1 — Doğrudan doğruya komşumuz olan devletlerle yani Rusya, İtalya, İran, Yunanistan, Bulggaristan ve Macaristanla ademi taarruz ve bitaraflık muahedeleri.

Bu memleketlere karşı yekdiğerimizi karşılıklı rapteden akitlerle merbutuz bunlar mucibince içimizde biri aleyhine matuf olacak her hanggi bir siyasî veya iktısadî anlaşmaya hiç birimiz giremeyiz.

2 — Fransa ve İspanya Bahrisefit devletleri oldukları için onlarla bitalıyacağımız hakem mauhedeleri.

3 — İsviçre ve Almanya ile yaptığımız ve yakında Çekoslovakla ile imzalıyacağımız hakem muahedesi.

— Vekil Bey herhangi bir devletle ve bahusus Sovyetler ve İtalya ile askerî mahiyette muahedeleriniz var mı?

— Size söylemiş olduğum veçhile muhtelif mahiyette mauhedelerimiz vardır. Fakat hiçbirisi askerî bir şarta veya taahhüdü ihtiva etmez. Yalnız bizi Yunanistana rapteden bahrî terki teslihat uzlaşması müstesnadır.

— Vekil Bey Cemiyeti Akvam ile teşriki mesai eden Türkiye bu meclise niçin aza olmuyor?

— Bunu arzu ediyoruz. Fakat aşağıda anlatacağım dahilî siyaset meselesi Cenevrede yer almamıza müsaade edecek formülü beklememizi icap ettiriyor. Filhakika Türkiye Büyük Millet Meclisi icraî ve teşrîî bütün salâhiyetleri elinde bulundurur. Bizim B. M. Meclisimiz Hakimiyeti Milliyeyi fevkalâde kıskanır. Ve Türkiyenin Cemiyeti Akvama tamamen iştiraki kabul edebilmesi için murahhaslarımızın Cenevredeki bütün müzakerelerde hazır bulunmaları icap eder.„

Türkiye Hariciye Vekilinin memleketi için Cemiyeti akvam meclisinde daimî bir azalık talep ederken gösterdiği zarafet ayrıca şayanı işarettir.

—Vekil Bey memleketinizin muahedeleri tadil etmek talebinde bulunan gayri memnunlar sendikasına dahil olup olmadığını sorabilir miyim?

— Müesses nizamın mes'uliyeti bizde değildir. Türkiyeye taallûk eden mesail haricinde hiç bir vazifemiz de yoktur.

Arzumuz sulhün idamesidir. Çünkü Türkiye kaderinden pek memnundur.

— İktısadî buhran?

— Cihanşümul olduğundan bizi de meşgul ediyor. Fakat siyasî ve iktısadî mesail arasında kat'î bir alâka olduğu kanaatindeyim. İştira kuvvetlerinin tenakuzuna mukabil fazla istihsal vardır. Bu mühim mes'elenin beynelmilel muahedeler çerçevesi dahilinde hallolunması çarelerini araştırmak için bütün kudretimizle teşriki mesai edeceğiz.

— Son bir sual vekil Bey! Memleketiniz ile Fransa arasındaki münasebat hakkında bana ne diyebilirsiniz?

— Aramızdaki münasebat yalnız tabiî değil ayni zamanda samimîdir. Fransa ile iyi komşuluğumuzun derecesini tahattur ettireyim. Fransadan asla şikâyetimiz olmadı. Samimiyetimiz son aylar zarfında inkişaf etti. Mösyö Briand ile siyasetini bu noktada takdirle yadetmek isterim. Çünkü eğer fransız ile olan Suriye hududunun tahdidi mes'elesini böyle kolayca halledebilmiş isek ancak Mösyö Briand ve sefiri Mösyö dö Şambrönün gösterdikleri beynelmilel teşriki mesai fikri sayesinde mümkün olmuştur.„

Doktor Tevfik Rüştü Beyden ayrılırken yaygaracıların milletler arasındaki hüsnü münasebatı ihlâl maksadile sarfettikleri yanlış sözleri, bu sözlerin tesirini izale için vekil beyin beyanatının ne derece faydalı olacağını düşünüyordum.

62 bin lira

Hariciye encümeni bu paranın gayri mübadillere tahsisine karar verdi

Yunanlıların M. Mübadele komisyonu emrine verdikleri 425 bin Ingiliz lirasından gayri mübadillere tevzi edilmek üzere hükûmetimize verilen 62000 liranın sedece gayri mübadilleremi, yoksa daha başkalarına da tazminat olarak verilebilecği meselesi Hariciye vekâletinde tetkik olunuyordu. Söylendiğine göre Hariciye vekâleti, mukavelede bu kararın gayri mübadillere tevziine dair sarahat olmadığını gererek ve tazminat için ayrıca taheis edilen 15 bin Ingiliz liralık meblâzın yetişmediği takdirde 62500 liradan da firari Trakyalı veya mübadillere tazminat verilmesi lâzım geleceğini nazarı itibara almış ve meseleyi gayri mübadiller aleyhine tefsir etmiştir. Fakat Hariciye encümeni buna itiraz etmiş ve 62500 Ingiliz lirasının gayri mübadillere tahsisine karar verilmiştir. Bu karar heyeti vekileye tasdik edilmek üzere sevkedilmek üzere sevkedilmiştir. Tastik edilirse gayri mübadiller 62500 Ingiliz lirasını alacaklardır.

Hilâliahmer

Mekteblerdeki fakir çocuklara sıcak yemek vermeğe başladı

Dünden itibaren Kadıköy mıntakasında ilk mekteplerdeki fakir çocuklara haftada üç gün mektep idarelerininde yardımile Hilâlahmer tarafından sıcak yemek verilmesine başlanmıştır. Bu hafta zarfında Üsküdar, Anadoluhisarı, Beykoz, Beyoğlu, Beşiktaş, Kasımpaşa, Hasköy, Bakırköy, Eyüp, Istanbul cihetlerinde de ilk mekteplerde gıda verilmeğe başlanacaktır.

Bunlardan Üsküdar ve Bakırköydeki talebeye mektep idarelerinin yardımile sıcak yemek verilecektir. Diğer mıntakalarda ancak ekmek, peynir zeytin ve helva verilecektir. Hilâliahmer bu sene ancak 2000 talebeye bakabilecektir. Halbuki geçen sene bakılan talebe 4000 i geçmekte idi.

Bu seneki muavenetin azalmasına iki gün evvelde yazıldığı gibi Hilâliahmer merkezi umumisinin geçen seneki on bin liraya indirilmesi sebep olmuştur.

Bulgar heyeti ne zaman gelecek?

Türk Bulgar dostluğu için faaliyette bulunmak üzere şehrimize bir heyet gelecektir. Bu heyetin bugün gelmesi muhtemeldir.

Ölüm

Jandarma miralaylığından mütekait Dedepaşa zade Enis B.in kerimesi, Hızır reis kumandanı Bahriye binbaşılarından Zihni beyin zevcesi, Seyrisefain müfettişlerinden Selâhattin Enis beyin karneşi Enise hanım dünkü gün Şişli Sıhhat yurdunda irtihali daribeka etmiştir.

Cenaze namazı bu gün öğleyin Teşvikiye camiinde kılındıktan sonra Maçka mezarlığına defnedilecektir.

Allah rahmet eylesin.

Iktisat Vekâletinden:

Ziraatin muhtelif şubelerinde kesbi ihtisas etmek üzere vekâlet hesabına memaliki ecnebiyeye bilmüsabaka 21 efendi izam edilecektir. Bu efendilerin kesbi ihtisas edecekleri şubelerin tayini vekâlete aittir.

1 – Taliplerin müsabakaya dahil olabilmesi için aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lâzımdır.

a = Türkiye cumhuriyeti tebasından olmak,
b = Yaşı 30 dan fazla olmamak,
c = Ziraat mektebi âlisinden mezun olmak,
d = Vekâletin vereceği nümune veçhile Noterlikten musaddak bir kefaletname vermek,
e = Müteehhil olmamak,
f = Vekâletçe yaptırılacak muayenei sıhhiyede tamüssıhha olduğu tebeyyün etmek,
g = Tahsil müddetince askerliğinin tecil edildiğine dair mensup olduğu askerlik şubesinin vesikasını haiz olmak,
h = Memuriyetten azledilmiş olmamak,

2 – Yukardaki şartları haiz olan talipler müsabakaya girmek üzere istida ile Vekâlete müracaat edecekler ve Vekâlet taliplер arasında müsabakaya iştirak edecek namizetleri tefrik ve intihap ederek kendilerine tebliğ edecektir.

3 – Müsabaka Ankarada Vekâletçe intihap edilen heyeti mümeyyize huzurunda âtideki guruplardan yapılacaktır.

I. = Ziraatı umumiye ve hususiye ve ilmi turap gurubu,
II. = Ziraî hikmet ve kimya gurubu,
III. = Hayvanat, nebatat ve mevaşi gurubu,
IV. = Bahçıvanlık (Bağcılık, meyvacılık, sebzecilik) gurubu,
V. = İktisadı milel ve ziraî gurubu.

4-Lisan imtihanı Fransızca, İngilizce, Almanca ve İtalyancadır ve bu lisanlardan birinin intihabında talip serbesttir. Yukardaki umumî ders guruplarından müsabakada muvaffak olanlardan müsavî şeraitte bulunanlardan lisanı kuvvetli olanlar tercih edilir.

5-Müsabakada ihrazı ehliyet edenlerin uhdelerinde memuriyet mevcut ise Avrupaya hini izamlarında memuriyetlerini terkedeceklerdir.

6-İrva ve iska şubesinde kesbi ihtisas için gönderilecek bir efendinin yüksek Mühendis mektebinden ve alâtı ziraiye şubesinde kesbi ihtisas için gönderilecek bir efendinin de (Technische Hochschule) den mezun olması şarttır. Bu şubelerin taliplerі yalnız yüksek riyaziyattan müsabakaya tabi tutulacaklardır.

7-Müsabaka imtihanı 22-kânunevel-930 da icra kılınacağından bu şeraiti haiz taliplerin nihayet teşrinisani gayesine kadar baistida Vekâlete müracaat etmeler ilân olunur.

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata Köprü başında Beyoğlu 2362. Şube acentesi Sirkecide Mühürdar zade hanı altında Tel.İst.2740

Trabzon birinci Postası

MAHMUTŞEVKETPAŞA vapuru 18 Teşrinisani **Salı akşamı** Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, Inebolu, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Giresun, Trabzon, Rizeye gidecek ve dönüşte Sürmene, Trabzon, Tirebolu, Giresun, Ordu, Ünye, Samsun, Sinop, Inebolu, Zonguldağa uğrıyarak gelecektir.

Ayvalık sürat postası

(MERSIN) vapuru 18 Teşrinisani Salı 17 de Sirkeci rıhtımından kalkarak Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altınoluğa uğrayarak gelecektir.

Azimette Gelibolu için yük alınmaz.

Pire-Iskenderiye postası

(ankara) Vapuru 18 teşrinisani salı saat 10da Galata rıhtımında kalkacak çarşamba sabahı Izmire varacak o gün 16 da Izmirden kalkacak perşembe sabahı Pireye cumartesi sabahı Iskenderiyeye varacaktır. Iskenderiyeden pazartesi 15 de kalkacak çarşamba günü Pireye uğrıyarak Perşembe günü Istanbula gelecektir.

ISKENDERIYEDEN aktarma PORTSAIT için de eşya kabul olunur.

ALEMDAR zadeler VAPURLARI

Bülent vapuru 16 Teşrinisani **PAZAR** günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, Inebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Mapavri, Hopaya azimet ve avdette Vakfıkebir, Görele ve Ünyeye dahi uğrayarak avdet edecektir.

Müracaat mahalli: Istanbul Meymenet Hanı altındaki yazıhane. Telefon Istanbul 1154

Yelkenci VAPURLARI

Karadeniz postası

Samsun vapuru 19 Teşrinisani **ÇARŞAMBA** günü akşamı 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, Inebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Yelkenci hanında kâin acentasına müracaat. Tel. Istanbul: 1515

M. M. V. satın alıma heyeti ilânları

Ordunun ihtiyacatı sıhhiyesi için otuz beş kalem cildiye alât ve edevatı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 30/11/930 pazar günü saat on üç buçukta Fındıklıda heyetimizde yapılacaktır. Taliplerin yirmi kuruşluk pul mukabilinde şartnamesini almaları ve münakasaya girmek üzere ihale saatinden evvel teminatlarile ve teklifnamelerile heyetimize müracaatları.

* * *

Niğdedeki kıtaatın ihtiyacı olan ekmek ve sığır eti kapalı zarfla ve ayrı ayrı şartnamelerle münakasaya konmuştur. İhalesi 24/11/930 pazartesi günü saat 15 te Niğdede askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile mezkûr komisyona müracaatları.

* * *

İzmit ve civarındaki kıtaat ve müessesatın ihtiyacı olan sığır ve koyun eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 22/11/930 cumartesi günü saat 15 te İzmit askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere Fındıklıda heyetimize ve şartname almak ve tekliflerini

İkinci icra memurluğundan:

Bir borcun temini için haczedilen ve bu kere satılması mukarrer bulunan 4 adet ayna bir masaj takımı 2 ayna ve 5 gözlü 3 adet çekmeli dolap 18-11-930 tarihine müsadif salı günü saat 10,30 dan itibaren Şişhane karakolu karşısında Frej apartmanı altındaki Berber salonunda satılacağından talip olanların 930-4459 dosya numarasını hamilen mahallinde hazır bulunacak memura müracaatları lüzumu ilân olunur.

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuzdur

Gazeteye gönderilecek mektupların üzerine idare içinse [idare] yazıya ait ise [Yazı] işareti konulmalıdır

Dercedilmeyen mektupların iadesinden, kıymetli mukabilsiz mektuplara konulmuş paraların kaybolmasından ve ilânların münderecatından idare mes'ul değildir

VAKIT

SAYISI HER YERDE 5 KURUŞ

MATBAA VE DAREHANE
İSTANBUL. Babıali, Ankara caddesinde "VAKIT YURDU,

1970 İDARE İŞLERİ 1971 YAZI İŞLERİ Telgraf VAKİT Posta kutusu

Evkaf umum müdirliğinden

(100) ton lavamarin ve (400) ton kok kömürü kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. İhale 17 teşrinisani 930 pazartesi günü saat 15 te umum müdürlükte icra olunacağından münakasaya girecekler Ticaret odasında kayitli bulunduğunu gösterir vesika ve teminatlarile beraber mezkûr saatten evvel umum müdürlüğe ve şartnameyi görmek istiyenler de levazım memurluğuna, İstanbul Evkaf Levazım müdürlüğüne müracaat eylemeleri.

Tütün inhisarı umumî müdirliğinden

3 adet büyük kasa: 86×65×65 eb'adında.
12 adet küçük kasa: 65×46×45 eb'adında.
15 (yekûndur).

İdaremize yukarda gösterilen eb'atta yerli on beş kasa satın alınacaktır. Taliplerin, teminat akçelerile beraber 22 teşrinisani 930 cumartesi günü saat 11 de Galatada mübayaat komisyonuna müracaatları.

Büyük Tayyare Piyangosu

Hiç beklenilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak ancak tayyare piyango bileti almakla kabildir. Onun için

TAYYARE PİYANGOSU BİLETİNİ ALINIZ.

5 inci keşide 11 Kânunevel 1930 dadır.

Büyük ikramiye **50,000** *liradır.*

Nafıa vekâletinden:

Kapalı zarfla münakasaya konulup 8 Teşrinisani 930 tarihinde ihale edileceği ilân kılınmış olan Mersin Vilâyetinde Tarsus Adana yolundaki Keloğlu köprüsünün inşaatı için yevmi muayyeninde talip ler tarafında tekltf olunan bedeller haddilâyık görülmüş olduğundan inşaatının aynı şerit dairesinde 22 Teşrinisani 930 Cumartesi günü saat on beşte yapılacak pazarlık neticesinde ihalesi tekarrür etmiştir. Taliplerin yukarıda yazılı gün ve saatte Nafıa Vekâleti müsteşarlık makamında mütesekkel komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur.

Devlet Demir yolları İlânları

Sarnsun - Sivas Hattı İşletme Müfettişliğinden:

Hattımıza lüzumnu olup ocak mahalleri ve miktarları aşağıya yazılan balastın ihraç, ihzar ve hattın beş metre yakınında, ölçülebilecek şekilde yığılması işi ayrı ayrı kapalı zarfla münakasaya konmuştur:

1 — Kilometre 253 - 600 da hatta beşyüz metre mesafedeki ocaktan (4000) metremikâp; beheri (260) kuruştan.

2 — Km. 256 da hatta ikiyüz metre mesafedeki ocaktan (3500) M. 3 beheri (230) kuruştan.

3 — Km. 260 da hatta ikiyüz metre mesafedeki ocaktan (3000) M. 3 (230) kuruştan.

4 — Km. 263 - 500 de hatta üçyüz metra mesafedeki ocaktan (7000) M. 3 beheri (240) kuruştan.

5 — Km. 273 - 800 de hatta elli metre mesafedeki ocaktan (5000) m. 3 beheri (210) kuruştan.

Açılmış olup talipler tekliflerinden bu fiatlardan yüzde kaç kuruş tenzilâtla kabul edeceklerini sarahaten ve bilâ şart zikredeceklerdir.

Münakasa ve ihale 7-12-1930 pazar günü Samsunda İşletme Müfettişliği binasında yapılacaktır.

Teminat para veya mektuplarını havi zarfla tenzilât teklif zarflarının üçüncü bir zarfa konarak şartnamenin taraflarından imza edilmiş bir nüshasile birlikte o gün saat 14 de kadar Müfettişlik İdari İşler Kalemi Amirliğine verilmelidir.

Şartname ve mukavelenamelerden beheri ellişer kuruş mukabilinde Ankarada umumî idare veznesi, Istanbulda Haydarpaşa işletme müfettişliği veznesi Samsunda işletme müfettişliği veznesinden alınmalıdır.

* * *

Haydarpaşa ve civarında mukim demiryollar memurin ve müstahdemininin muayene ve tedavileri zımnında her gün gidecek doktorlar için bir otomobil kiralanacaktır.

Bu işe talip olacak otomobil sahiplerinin işletme müfettişliği tahrirat kaleminden tedarik edecekleri şartnameyi okuyarak işbu ayın 20 inci perşembe günü saat 15 te Haydarpaşada icra edilecek münakasaya 100 lira teminat akçesini hamil oldukları halde iştirakleri ilân olunur.

VAKIT'in Küçük ilânları

Her gün neşrolunur

Tarife

1	*Defalık*	kuruş	*30*
2	*„*	*„*	*50*
3	*„*	*„*	*65*
4	*„*	*„*	*75*

ihtiyaç kalmayıncaya kadar *(azami 10 defa)* ***ilân edilmek üzere maktu*** *100*

Abonelerimizin her üç aylığı için bir defası meccanen!

4 satırı geçen ilânların fazla satırı için 5 er kuruş zammolunur.

FIRSATTAN İSTİFADE EDİNİZ— Bağlar başında maa arazi merhum Bahri Paşa haneleri Üskürdada Sulh mahkemesinde 8)12)930 pazartesi on dörtte satılacaktır. Dosya 930)26.

(2)

FIRSATTAN İSTİFADE EDİNİZ — Bağlar başında maa arazi merhum Bahri paşa haneleri Üsküdarda sulh mahkemeside 8)12)930 pazartesi on dörtte satılacaktır. Dosya 930)26 3

SATILIK — Az mustamel bir biberet kürk manto zincap kürkünden palantin ve Şam mamulâtından fildişi ve sedefli ut Galata, Minerva han No .35, her gün 12 1)2 — 2 1)2 kadar müracaat.

(3)

HANIMLARA. — Mağazamızda istihdam edilmek üzere makasdar ve satış memuru hanımlara ihtiyaç var. Kütahyada Osmanlı Bankası civarında Hanımlar Pazarı.

(5)

ZABITANA VE MEMURLARA. — Taksitle satış. Hanımlar, Beyler için her nevi yünlü, ipekli kumaşlar — Hazır, ismarlama elbiseler, mantolar, muşambalar, ayakkaplar, lâstikler, soşonlar ve saire.

İstanbul, Dördüncü Vakif han içinde Unyon Koltesriat.

(9)

PARA KAZANMAK İSTER MİSİNİZ? — Hanımlara, Beylere kolay bir iş. İşiniz olmadığı zamanlardan istifade edeceksiniz. 2 — 4 arasında müracaat:

İstanbul, Dördüncü Vakif han içinde Unyon Koltesriat.

(6)

HALİS KANLI. — Beyaz Legorn, Kırmızı Rod, Siyah Bres, Sarı Orpington piliç ve horozlar.

Kızıltoprakta Papazbahçesinde M. Nurettin tavukhanesinde cumaları rekabet kabul etmez fiatlerle satılmaktadır.

(7)

TAKSITLE ISMARLAMA — 35 Liradan hazır 12 liradan itibaren elbiseler, paltolar, muşambalar. Hergün saat 9-2 arasında Sultanhamamında bankalar sırasında Dikranyan hanında bir numaraya müracaat. (10)

Zayiler

Bursa Lisesinden almış olduğum tastiknameyi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin kıymeti yoktur.

Bursa lisesi sınıf 10 dan 122 Hamdi.

Münakasa ilânı

Daruşşafaka Lisesi müdürlüğünden:

Talebeye muktezi (342) kasket (30) pelerin (500) fanile (1000) çift çorap (1000) mendil (40) takım hademe elbisesi pazarlık suretile mübayaa ve imal edileceğinden talip olanların 20-11-930 perşenbe günü saat onda Nuruosmaniyede Cemiyeti tedrisiyei Islâmiye merkezinde bulunmaları.

Hilâliahmer balosu

Hilâliahmer menfaatına hersene verilmekte olan kışlık balo, bu sene de kânunuevvelin 18 inci perşembe günü akşamı Beyoğlunda Turkuvaz salonlarında verilecektir.

Balonun geçen senelerden daha mükemmel olmasını temin için Dahiliye vekili Şükrü Kaya beyfendi hazretlerinin riyaseti muhteremelerinde teşekkül eden hey'eti tertibiye şimdiden faaliyete başlanmıştır.

İstanbul ticaret müdürlüğünden:

Türk debbağlar cemiyeti nin idare

hey'eti 16-11-930 pazar günü Yedikule'de Kazlıçeşmede eski esnaf lokantasında saat 10 dan 12 ye kadar yapılacağı alakadarana ilân olunur.

Defterdarlık ilânları

Mevki	Cinsi	No: su	Miktarı zirai	Muhammen bedeli lira
Pendik caddesi. Tarla		2919-16	2062	350

Balada mevkii ve cinsi muharrer bir kıt'a tarlanın mülkiyeti 27-10-930 tarihinden itibaren 21 gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Verilen bedel haddi lâyıkında görüldüğü takdirde 16-11-930 tarihine müsadif pazar günü saat 15 ten 16 ya kadar Kartal malmüdürlüğünde alım ve satım komisiyonunca aleni surette müzayedesi icra kılınacağından tallplerin yevmi mezkûrde teminat makbuzlariyle komisiyona müracaatları ilân olunur.

İstanbul 4 üncü icra dairesinden:

A. Galip Beyin Hatice hanımdaki alacağından dolayı mahcuz ve furuhtu mukarer olan Ortaköyde Tarçın sokağında kâin eski 7 — mükerrer yeni 11 ilâ 17 numaralarla murakkam bir tarafı ermeni kilisesi mektebi bahçesi ve bir tarafı Pişmisoğlu sokağı ve bir tarafı Panayot menzili ve bazen oymacı arsası ve bazan mumaileyin arsası ve bir tarafı Tarçin sokağı ile mahdut 980 zirâ ve sırf mülk 1350 zirâ mahalli ile mahlut bir kıt'a arsa elyevm ikik hane ve bir barakanın ancak sırf mülk muayyen mahalli otuz gün müddetle ihalei evveliye müzayedesine vazolunarak 300 lirada talibi uhdesine olup bu kere yüz de beş zamle ve on beş gün müddetle ihalei katiyye müzayedesine vazolunmuştur, mezkûr mahallin umum mesahai sathiyyesi 1350 arşın terbiinde olup derununda arka tarafta 44 arşın terbiinde bir kat ahşap kolübe ve önünde 56 arşın terbiinde taş mahzen mevcut olup bina harap ve sokak tarafında bir kat dıvarı kâakirdir, öndeki hanenin zemin katında elvan çini taşlik ve iki aralık üzerinde bir merdiven altı bir helâ yüklü bir oda zemini kırmızı çini harap mutbah ve üst katta bir sofa üzerinde birinde camekân önünde tarasa ve bir yükü havî iki odalı olup boştur, arka taraftaki kulübede zemini çimento avluyu havî aralık üzerinde iki ufak oda bir halayı havi olup derununda kunturatonun hitamina ikki ay kalan mahiye üçer liradan altı lira ile Gaspar ve Karabet Efendiler sakindir. Diğer hanede mahiye on iki lira kira ile keza kunturatosunun hitamına iki ay kalan kunturatla Kâmil E. sakindir, bahçede bir kuyu dört erik ve armut ayva gibi yirmi kadar ağaç vardır, kıymeti muhahamminesi 453 lira olup talip olanların kıymeti muhammenenin yüzde onu nispetinde pey akçesi olarak 928) 8036 dosya numarası ile 4)12)30 tarihinde saat on dörtten on altıya kadar Sultan Ahmette Adliye sarayı binasında İstanbul dördüncü icra memurluğuna bizzat veya bilvekâle müracaat eylemeleri ilân olunur.

İLÂN

İcrayi ticaret etmekte bulunduğum Şarçuyu Kebirde Terzibaşı sokağında 5, 7, 8 ve 9 numaralı dükkânları ve ticareti terkeylerim.

Merhum Halil Efendi birader zadesi Salih

İstnbul ikinci ticaret mahkemesinden:

İcra dairesine bilmüracaa konkordato akti talebesinde bulunan tüccardan Vitali Levi ve mahtumu Ef. ler eshabı matlûplarile konkordato aktetmiş, konkordato evrakı ile komiser raporu berayı tastik mahkemeye tevdi kılınmış olmasına binaen yevmi tetkik olan 22) 11)930 cumartesi ggünü saat 13,5 da alâkadaranın mahkemede hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Şevket Beyin Şükrü Efendideki alacağının temini için mahcuz ve furuhtu mukarrer Sultan Selimde Çerağî Hamza mahalesinde atik Haraççı cedit Bodrum sokağında eski üç defa mükerrer yeni 4, 6, 8 numaralı maahane arsanın dörtte üç hissesi otuz gün müddetle ihalei evveliye müzayedesine konulmuştur.

Ahşap kapıda girildikte, zemini malta döşeli methal koridor üzerinde üç oda bir mutfak vardır. Koridor sonunda zemini malta döşeli üzeri sundurma bir çatı ile mestur adi bir halâ ve bir kapıyı havi bahçeye kapısı bulunan bir taşlık vardır. Bahçe duvarile ikiye ayrılmıştır. Bahçede meyvalı altı ağaç vardır. Hane adi taştan yapılmıştır. Derununda borçlu oturmaktadır. Hududu sağ tarafı Emanet malı arkası 1274 harita numaralı mahal sol tarafı 1268 harita numaralı mahal cephesi 9 metrelik tarik.

Mesahası mahallen gayri muayyen olması ve senette yüzü 4,85 ve mesahası bermucibi çap 70, 53 diye yazılıdır. Senetteki mesaha ile 50 metre terbiinde binayı muhtevi olmasına göre hali hazır emlâk piyasası ve mevkii nazara alınarak tamamına tahmin olunan 350 lira kıymeti muhamminenin % onu nispetinde pey akçelerini müstashiben taliplerin 928)15901 dosya numarasile 18)12 930 tarihinde saat 13, 30 dan 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğuna müracaatleri ilân olunur.

İstanbul Mahkemei Asliye üçüncü Hukuk dairesinden:

Müddei Atanaş Kukuli Efendi tarafından müddei aleyhMme Ana aleyhine ikame eylediği boşanma davası arzuhalinin müddei aleyhin mahalli ikametinin meçhuliyetine mebni keyfiyet ilânen tebliğ ve müddeti zarfında cevap vermediğinden tahkikat günü tayin kılınmış ve yevmi tahkikatta dahi gelmemesine mebni hakkında gıyaben tahkikat icra ve mahkemeye tevdile icra kılınan muhakeme neticesinde müddei iddiayı vakii sabit olmuş ve tarafeynin boşanmalarına karar verilmiş olduğundan tebligat makamına kaim olmak üzere işbu ilâm ilânen tebliğ olunur.

Liseler Mubayaat Komisyonu riyasetinden:

İstanbul Erkek lisesi pansiyonunda yapılacak inşaatın kânunevvelin 7 inci pazar günü saat dörtte kapalı zarf usulile ihalesi takarrür etmiştir. Talip olanların tekliflerini Galatasarayda komisyonumuza vermeleri, şerait ve keşifleri görmek için İstanbul Erkek lisesine müracaatları.

Mes'ul Müdür: Refik Ahmet